

ARA (Bukarestben is) 5 LEJ

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évtolyam 164. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Szombat, 1928 június 21.

A kormány még mindig halogatja a konkordátum ratifikálását

Dolci nuncius tegnap meglátogatta Titulescu külügyminisztert

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Dolci, a Vatikán bukaresti nunciusa tegnap meglátogatta Titulescu külügyminisztert, hogy panasszal forduljon hozzá a konkordátum ügyében. A panaszra az a körülmény adott okot, hogy

a kormány állandóan halogatja a konkordátum ratifikálását.

A ratifikálás időpontját már ki is tűzték annak idején, de ez elmaradt, s ma az a helyzet, hogy a katolikus egyház nem tudja, hogy mihez tartsa magát. Amikor Titulescu külföldön tartózkodott, a Vatikán speciális kiküldöttje találkozott Titulescuval Genfben is, San Remóban is és akkor Titulescu kijelentette, hogy amint hazatér, azonnal ratifikáltatja a konkordátumot.

Érdekes egyébként, hogy maga Lapedatu kultuszminiszter a katolikus kérdésben a kultuszvita során a legnagyobb jóindulatát hangoztatta s amikor Balán érsek azt kérte, hogy bontsák fel a megkötött konkordátumot, Lapedatu a leghatározottabb hangon azt válaszolta,

hogy Romániának fontos érdeke jóban lenni a katolikus egyházzal, mert ezzel még egy lépéssel többet tesz a béke biztosítására. Romániának politikai és vallási téren is a békét és a megegyezést keresi.

Mindezek után most érthetően feltűnő, hogy a parlament üléseit bezárták anélkül, hogy a konkordátum ratifikálása megtörtént volna. Pedig éppen most, a szatmári püspökség betöltése aktuálissá teszi a konkordátum kérdését. Dolci nuncius arra kéri végül Titulescut, kövessen el mindent, hogy a parlamentnek most összeülő rendkívüli ülészakán terjessze be a kormány ratifikálásra a konkordátumot. Titulescu ezt megígérte.

A beszélgetés után a Brassói Lapok munkatársa megkérdezte Dolci nunciust, hogy mi az impasse a beszélgetés után. Dolci így válaszolt:

— A konkordátum ügyében nem lehet a sajátot beavatni, mert ezt a Vatikán magával a kormánnyal intézi el s vigyázni kell arra, hogy a helyzet el ne mérgesedjék.

Többet nem akart mondani, de meglátott, hogy elégedetlen.

Az éjszaka létrejött a kölcsönmegállapodás

A kormány háromszázmillió frank helyett csak kétszázhatvanmilliót kap

Az ellenzék szerint még mindig aktuális a kormányválság

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tegnapi kölcsöntárgyalásokról a következő hivatalos jelentést adták ki:

A kölcsön és az előzetes stabilizálási tárgyalások kedden befejeződtek, s annak jogi formaságait is megállapították. Két megállapodás jött létre és pedig:

1. A Blaiz bankkonzorcium és több francia és angol bank képviselői, egyrészt, a Banca Națională és a román pénzügyminisztérium, másrészt megegyeznek abban, hogy a nagy kölcsönre Romániának 260 millió francia frank (egymilliárd négyszázezer lej) előleget adnak.

2. Elvben határoztak arról, hogy a fent említett bankok opciót vállalnak a 80 millió dolláros kölcsönre 1928. október elsejéig, anélkül, hogy most megállapítanák a kölcsön kibocsátásának napját, a kamat nagyságát és a kölcsön tartamát.

A tárgyalások végleg befejeződtek.

A megállapodásokat ma délben írják alá

s Brătianu Vintila ma délután bejelenti a régensnácának a tárgyalások eredményét.

Mit mond az ellenzék?

Az ellenzékiek még mindig kételkednek abban, hogy valóban megkapja-e Brătianu

Vintila a régensnác végleges beleegyezését a kölcsönnek őszig való elhalasztására. A kormány lemondásának szerintük két napon belül kell eldőlnie.

Mindezekre az ellenzéki kifogásokra a liberálisok csak annyit válaszolnak, hogy kritikus nap hétfőn volt és ez elmúlt. Hétfőn terjesztette elő a régensnác Brătianu Vintila a legközelebbi liberális programot, a mit az alkotmányos tényező elfogadott.

Nem hívják össze a Banca Națională részvényeseit

A miniszterelnök környezetéből az a hír szivárgott ki, hogy Brătianu Vintila álláspontja szerint egyszerű parlamenti szavazással el lehet intézni a bankjegyalomány szaporításának kérdését, s nincs szükség arra, hogy közgyűlésre hívják össze a nemzeti bank részvényeseit. Ebben az esetben a parlament rendkívüli ülészakája nagyon rövid lesz. Mindössze hat napig fog tartani.

Egy másik verzió szerint a parlamentet július huszonhetedikére, csütörtökre hívják össze. Ezen a napon kezdi meg ülését a nemzeti-párti parlamentje is.

Obregon merénylőjét meglincselték

Mexikóban a gyilkosság miatt újabb belharcoctól tartanak

Mexikó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A mexikói elnök merénylőjét, Escapulario aktív századost a merénylet után a jelenlevő tömeg meglincselte. A súlyos sebek következtében, amelyeket a lincselés közben kapott, Escapulario meghalt. Halála előtt még kihallgaták de a gyilkos kijelentette, hiába próbálkoznak, nem fog semmit vallani, mert ha volt elég bátorsága Obregon hívei közepeett meggyilkolni, lesz bátorsága a kivégzéssel is szembenézni, anélkül, hogy bármit vallana.

Mexikóban forrongástól tartanak s meszszenelő intézkedéseket tettek. Egy washingtoni távirat szerint az Egyesült Államokban is belharcoctól féltik Mexikót. Obregon működésétől az Unió és Mexikó kibékülését várták.

Újból Macdonaldot választotta elnökének az angol munkáspárt

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol munkáspárt tegnap tartotta meg elnökválasztó közgyűlését. Szavazásra nem került a sor, mert a delegátusok egyhangulag Macdonald, a régi elnök mellett foglaltak állást. A párt alelnöke Klient lett.

Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a munkáspárt változatlan hűséggel tart ki Macdonald mellett, holott sem a párt rövid ideig tartó kormányzása, sem a nagysztrájk idején lefolytatott küzdelem nem hozta meg a várt eredményeket.

Közel hárommillió végrehajtást fogantatosítottak Marosvásárhely ellen

Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi református egyházközség és a város között évek óta húzódó pörben tegnap érdekes fordulat állott be. Zsigmond Samu malombérlő, mint főbeavatkozó kérésére a város ellen kétféle 988 ezer lej értékben végrehajtást fogantatosítottak. A végrehajtás előzményei annyira érdekesek, hogy megérdemlik a rövid ismertetést. A marosvásárhelyi turbinatelep építése idején a város technikai okokból elvette a református egyházközség malmától a vízárkot, kötelezte azonban magát arra, hogy a malmot cserébe villanyárammal látja el. Dandea polgármestersége idején aztán a város a szerződés ellenére elvette a malmotól a villanyáramot. A református egyházközség természetesen jogorvoslással élt. A pör sokáig húzódott, s a város is jobbnak látta Dandea bukása után kiegyezni az egyházzal. A megegyezés létre is jött, a belügyminiszter azonban nem hagyta jóvá, hanem azt tanácsolta a városnak, hogy adja vissza a malmárkot az egyháznak. A tanács természetesen semmit sem ért, mert elfogadása esetén a városnak le kellett volna rombolnia a sok millió befektetéssel épített turbinát.

Később a minisztérium is belátta bakklövését s új egyezkedésre utasította a várost, de már késő volt. Közben az egyház javára eldőlt a pör s a bíróság kártérítésre kötelezte a várost. A város azonban nem fizetett, s így került a sor a nagyértékű végrehajtás fogantatosítására, amit Zsigmond Samu malombérlő kérésére rendelt el a törvényszék.

Kis hírek a női nagyvilágból

★

Az új amerikai válási statisztika

Most jelent meg az Északamerikai Egyesült Államok legfrissebb válási statisztikája: 100 házasságkötésre átlag 16 válás esik, ha az 1926. év eredményeit vesszük, 1927-re még több a válási arányszám, mert a házasságkötések száma esett. A válások 95 százalékban a férfit mondják ki bűnösnek; leggyakrabban szereplő válóokok: „rosszindulatú elhagyás”, „a férj türelmetlen magatartása az asszonnyal szemben.” Államok szerint Nevada vezet, melyet amerikaszerzte a válók paradicsomának neveznek, legkisebb a válások száma New York államban, hol „válásellenes törvények” uralkodnak.

Nemzeti gyermekhét Franciaországban

Július 1-től 8-ig nemzeti gyermekhetet rendeztek Franciaországban, az anyák figyelmének felkeltésére. Évente ugyanis 80.000 francia kisgyermek pusztul el az anyák hiányos gyermeknevelési ismeretei miatt, szakorvosok állítása szerint pedig e veszteség háromnegyed része elkerülhető lenne kellő egészségügyi intézkedésekkel s az anyák oktatásával.

A stopperóra, mint bíró a szépségversenyen

Néhány héttel ezelőtt folyt le a galvestoni szépségverseny, melyen egy chicagói lány lett az első a különböző európai „miss”-ekkel szemben. Ezen a galvestoni női szépségversenyen az osztályozást stopperórával ejtették meg, stopperrel mérték le ugyanis pontosan, mennyi ideig tartott egy-egy versenyző szépség megjelenésekor a közönség tetszése. A tetszést kifejező időtartam igen eltérő volt, némelyiknél 50 percig is eltartott, egynél sem haladta meg azonban az egy órát. Azt a jelöltöt, akit legalább félóraig nem tapsoltak, már az előfutamban kiejtették. A 40 percen át tapsolt nők már kilátással lehettek a díjra, biztosra azonban csak azok futottak be, kikért legalább 50 percig verte a tömeg a tenyerét.

A nők soványodási vágya és az uborka

Június utolsó hetében országos gyűlést tartott az amerikai uborkakereskedők és szállítók országos szövetsége Chicagóban és nagy elismeréssel adózott az amerikai nőknek. Az uborkabrans ugyanis az alkoholtilalom óta nagyon rosszul állott, a nők azonban az utóbbi időben felfedezték, hogy ha sok uborkát esznek, egyrészt elérik hön óhajtott lesoványodásukat, másrészt megtartják karcsu természetüket. Ezért az uborkaszakmának ma jobban megy Amerikában, mint valaha.

A legnagyobb felhőkarcoló hősnője

Reggio olasz operaénekesnő fogadott New Yorkban az olasz művészegylet tagjaival, hogy 5000 dollárért félóra alatt felmászik a világ legnagyobb felhőkarcolója hegyébe. A Tita Ruffo, elnöklelte alatt álló társaság belement a fogadásba s a megmászandó felhőkarcolónak a Woolworth-Buildinget jeleztették ki, mely valóban legmagasabb felhőkarcolója a világnak. Reggio asszony, ki különben egy 16 éves fiu büszke anyja, délután 3 órakor kezdte meg a nevezetes versenyt, 1358 lépcsőt 15 perc és 4 másodperc alatt megtett a 38 éves nő, tehát percenként 100 lépcsőt! Mikor felért, kicsit nehezen szuszogott, az egybegyűlt újságíróknak és fotoriportereknek azonban a legnagyobb jó kedvvel jelentette be, hogy visszafelé is úgy megy, ahogy jött: gyalog. Ettől azonban visszatartották, valamint az eredetileg szándékolt operaáriák éneklésétől is. A 5000 dollárt azonban megkapta.

Mit táncoljanak a japán trónörökös lakodalmán

Japánban párját ritkító ünnepség lesz az ősszel: a trónörökös lakodalma. Erre a lakodalomra már most folynak az előkészületek. Hogy kik fognak táncolni, az nem lehet kérdés; Japánban a tánc korlátlan urnője a gésa. Hogy azonban ezek a gésák mit táncoljanak, az már fogasabb ügy, mert Japán minden valamirevaló zeneszerzője saját művét tartja legtáncolandóbbnak a nagy lakodalmon. Az illetékesek végül úgy oldották meg a nehéz feladatot, hogy az Aszahi-no-Kagajaki balettet választották, mely a felkelő napot teszi át a zene és a tánc nyelvére. Ez a balett még 1872-ben készült s szerzője ma a legnagyobb

japán teaház tulajdonosa. Ennél jobb reklámmot igazán nem kívánhat álmában sem magának.

Mint vasalónő keresi kenyerét egy száznegyéves asszony

Annie Sanders, newyorki asszony, most töltötte be élete 104 esztendejét. Az öregasszony azzal ünnepelte meg a ritka halandónak adatott száznegyedik születésnapot, hogy segített vasalni a „csak” hetvenesztendő barátnőjének. Annie Sanders ma is maga keresi kenyerét, mint vasalónő, noha tizenkét évvel ezelőtt egy baleset következtében nyomorék lett.

Személy-e a nő?

A kanadai legfelsőbb bíróság foglalkozott a napokban ezzel a különös kérdéssel. Dönteni kellett ugyanis arról, hogy a British North American Act rendelkezése szerint a

kanadai nők „személynek” számíthatók-e s ez által beválaszthatók-e a szenátusba. A bírósági döntés tagadó lett, de azért engedelményel; kijelentette ugyanis a legfelsőbb bírói szó, hogy különösen kiváló képességű nőket „be lehet sorozni a személyek közé” s ezáltal beválaszthatók lesznek a szenátusba is.

A nők nagy szerencséje az angol derbyn

A június 6-án lefuttatott angol derbyn nagy szerencsével dolgoztak a nők, mint játékosok. Egy nő 252.000 fontsterlinget, egy fiatal gépirónő 125.000 fontot, egy özvegyasszony hasonlóan nagyobb összeget nyert. A sikerrel löverszenyző nők nagy száma általánosan feltűnt egyébként is. A gépirónő, a szerencsés tikkett egy ismerős fiatallembertől kapta ajándékba. Egy husztagu nőtársaság mutyiban dolgozott, mindegyik tagja 70 fontot nyert.

Lezajlott a köztársasági Ausztria első hazaárulási pöre

Egyévi súlyos börtönre ítélték Wolf ezredest, de a vizsgálati fogságot beszámítoták s az elítélt betegségére való hivatkozással, elrendelték a szabadlábra helyezést

Bécs. (A Brassói Lapok tudósítójától) Wolf ezredes hazaárulási pörébe az esküdtszék tegnap befejezte a tárgyalást. Amint távirataink jelentik, a közönség érdeklődéséből egyáltalában nem lehetett volna arra következtetni, hogy az új Ausztriának ez volt az első hazaárulási pöre. Az osztrák főváros, amely annyira ismerte és megszokta már a különködő ezredes furcsa viselkedését, nem érdeklődött a tárgyalás első napja iránt, egyszerűen azért, mert nem vette komolyan az egész ügyet. Segített ennek a hangulatnak a kialakulásában az osztrák sajtó is, amely mindig enyhe humorral és jóakarattal elnézéssel kezelte a furcsa ezredes szeszélyes magaviseletét. Bécs közönsége előtt így alakult ki Wolf ezredes személye: kissé hóbortos, régimódi katona ő, akit nem szabad komolyan venni, viszont tagadhatatlanul érdekes jelensége a köztársasági Bécsnek ez a dühösen császárhívó öreg hadfi.

Bécs közönsége mulatott ezen a hazaárulási pörön s bizonyos, hogy senki sem óhajtott a ezredes elítélését. Ezzel a hangulattal magyarázható meg, hogy a tárgyalás utolsó napjára és az ítélet kihirdetésére már meglehetősen nagy számú érdeklődő közönség vonult föl. A vonzó erőt az elmeszakértők kihallgatása gyakorolta. Bécsnek az volt a meggyőződése, hogy Wolfot beszámíthatatlannak fogják minősíteni s ez lesz az ok a felmentésre. Az ezredes természetesen kézzel-lábbal fog tiltakozni az ilyen beállítás ellen s inkább vállalja a börtönt, amit a császár büséges katonájától el is lehet várni. Mindez nem történik meg humoros jelenetek nélkül s így a nagy meleg ellenére is érdemesnek látszik ott lenni az utolsó tárgyalási napon.

Az esküdtszék biráiban azonban nem volt

annyi humorérzék, mint a mindig mosolyogni szerető bécsi közönségben. Már az elmeszakértők kihallgatása meglepetéseket hozott. Megál lapították ezek a tudományos urak, hogy Wolf ezredes szellemileg normális, de gondolkozása egészen primitív.

Rossz volt nézni, hogy ez mennyire fáj a derék ezredesnek. Ennél már inkább elviselte volna azt is, ha örültnek jelentik ki.

Az esküdték azután tanácskozással vonultak vissza s csak egy óra leforgása múlva léptek újból a terembe. A kihirdetett verdikt így hangzott:

Az esküdtszék az összes feltett kérdésre egyhangulag igennel felelt, kivéve az elmezavar ügyét.

Kéri azonban a számos enyhítő körülmény figyelembe vételét és a legenyhébb büntetés kiszabását.

Rövid tanácskozás után a bíróság készen volt az ítélet megfogalmazásával. Új Ausztria első hazaárulási pörének vádlottját, figyelembe véve a rendkívüli enyhítő körülményeket,

egy évi súlyos börtönre ítéli a köztársasági bíróság.

A büntetésbe betudja a vizsgálati fogság idejét s az elítélt betegségére való tekintettel elrendeli a szabadlábra helyezést.

Az ítéletet a közönség kissé csalódottan vette tudomásul. Azzal vigasztalódott, hogy a „császár mártirja” nyomban visszanyerte szabadságát, aminek egyébként a mártír is szemmel láthatólag örvendett. A fogság még az ilyen merész és megrögzött katonákat is megviseli.

Csak rövid ideig, a mostani nagy gazdasági krízis miatt.

Lei 165 egy zsebóra
aranyozott láncsal

vagy egy asztali C. F. R. védjegyű ébresztő óra

mind ettől valódi svájci gyártmány, 2 éves írásbeli garanciával. Ezenkívül minden órához 60 db. ajándéktárgy. Nagy meglepetés.

2 óra vételnél ezen a 120 ajándéktárgyon kívül, egy „GILETTE” valódi amerikai borotva készüléket küldünk, 2 pengével. Viszont 3 óra vételnél, 180 ajándéktárgyon kívül egy negyedik órát adunk ingyen, szintén 2 éves garanciával. Szétküldésért és csomagolási költségeért 35 lejt veszünk csomagonként.

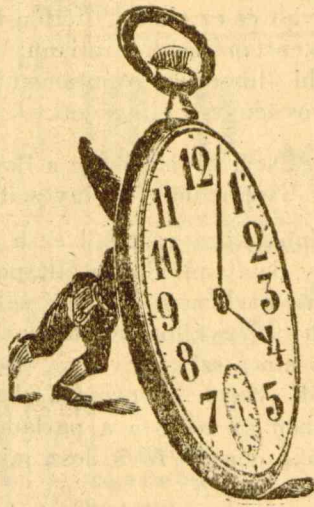
Meg nem felelés esetén visszavesszük az árut és visszatérítjük az árát.

Mi el csak kisebb készlettel rendelkezünk, kérjük az érdeklődőket, hogy rendeléseiket minél előbb feladni szíveskedjenek.

Forduljon teljes bizalommal: **COMPANIA ELVETIANA-ROMANA**

București, I. Strada Brâncoveanu No. 10. címre.

3921

Részlet az erdélyi nagy agrárregényből

Drágán fizet a magyar birtokos, ha a polgármester nem tudja, hogy mit irt alá

Erzsébetváros. (A Brassói Lapok kiadott munkatársától.) A nóta elhalt az emberek ajkáról. Hajladoznak, sűrűn suhan a sarló, pirosra égett leányok kékbe kötik a kalászkot, de olyan aggódóan, olyan gyöngédén, mintha valami féltett, ritka növény lenne. Aratnak. Csak itt-ott folyik a munka, vannak táblák, ahol még sárgábbra színezte a nyári nap a kalászkot, vannak táblák, ahol már elfáradtan halomra dültek, s itt mégsem cseng a sarló, ráérnek ők, mert ezeket a földeket nem sajátították ki.

Kisajátítás. Agrárreform. Évek óta ezért nem dalolnak az aratók, évek óta ezért sietnek úgy az aratással, mert hát, ha az időleges kisajátítás végérvényessé válik?

De ez a néma aratás, ahol fekete buzát aratnak fekete emberek, csak egy pillanatfelvétel az agrár-dzsungel titokzatos mélységeiből.

Két bizonyítvány, — két határozat

Nincs város, vagy falu az országban, ahol ne lehetne agrárregényeket hallani, filmszerűen felvontatni embereket, tájakat, ahol minden változik örült iramban, csak egy örök: a Föld. A Föld, amely mozdulatlanul, virágosan, aranyló terméssel várakozik, s mindenkinek odátárja kincseit. Mindegy neki, hogy ki kaszál, ki arat. És emberek sirnak, vonaglanak, tülekednek és verejtékeznek, örök és tragikus emberi mozgással a mozdulatlan Föld előtt.

Erzsébetvárosunk is megvan a maga agrárregénye. Az örmény katolikus egyháznak mindössze 13—14 holdja maradt csak összesen sem volt több harmincnél. A kisajátítás alá kerülő birtokok tulajdonosai között szerepelt az egyik ismert magyar ügyvéd dr. Issekutz Viktor is, akinek összesen nyolcvannyal hold földje volt, nővéreinek pedig százhuszonkét hold. 1921-ben, amikor a kisajátítások megkezdődtek, anélkül, hogy a két tulajdonos tudott volna valamit róla, az igény jogosultak kérésére a hatóság egy bizonyítványt állított ki, hogy az Issekutz testvérek soha nem foglalkoztak gazdálkodással, tehát a földjük kisajátítható.

Ki is szállt a birtokra az agrárbizottság s kisajátították az igényjogosultak részére a testvérek birtokát, tíz-tíz holdat hagyva meg nekik. Első és másodfokon jóvá is hagyták ezt a kisajátítást. Dr. Issekutz Viktor, az impérium átvétele óta abbahagyta ügyvédi működését, s csak a gazdálkodásból élt, érthető tehát, hogy ez a kisajátítási határozat, ha jogerőre emelkedik, teljesen tönkretette volna. Mint ilyenkor történni szokott, folyamodott ide-oda, s egyszer, amikor a kisajátítási iratok a kezébe kerültek, megdöbbenve látta, hogy azok között mint döntő tényező egy bizonyítvány szerepel, amelyben a polgármester aláírásával igazolja, hogy ő nem folytat gazdálkodást. Ez volt tehát a magvarázsa az egész kisajátításnak.

Dr. Issekutz Viktorról mindenki tudja Erzsébetvárosban, hogy közel tíz éve kizáróan a gazdálkodásból él, ezért tehát felment a polgármesteri hivatalba s ott egy ellenbizonyítványt kért, amit meg is kapott. Ebben a bizonyítványban, ugyancsak a polgármester aláírásával igazolja a város, hogy dr. Issekutz Viktor igenis, 1919 február óta kizáróan a gazdálkodásból él.

Issekutz Viktor vissza is kapott a birtokából, amelyet csak időlegesen sajátítottak ki, ötven holdat, s már abban reménykedett, hogy ez az ötven hold legalább meg is marad, amikor távirati rendelkezésre felfüggesztették a végrehajtást. Issekutzot tehát nem iktathatták vissza saját birtokába.

Amikor a polgármester nem tudja, mit ír alá

Ennek a táviratnak nagyon pikáns háttere van. A miniszteriumba ugyanis Bukur Juon névalírással egy feljelentés ment, amelyben megvádolják Issekutzot, hogy hamis hatósági bizonyítvány alapján élvezte birtokából az ötven holdat. A miniszter táviratára azonnal bünyűgyi eljárás indult dr. Issekutz Viktor, dr. Moldován Aurél polgármester és Ilyés János főjegyző, referens ellen, közokirat-hamisítás miatt.

Az eljárás megindult egy olyan ember feljelentésére, aki nem is létezik.

Mert Bukur Juon nevű ember nincs és nem is volt soha Erzsébetvárosban. Valaki hamis név alatt hamisítással rágalmozott meg három em-

bert, s a vádlót nem lehetett előkeríteni, mert nincs. A hamisítási bűnyűben már hónapok óta tart a vizsgálat. Két bizonyítvány van, teljesen, ellentétes tartalommal, egy 1921-ből, a másik 1927-ből. Az egyikben azt igazolja a város, hogy dr. Issekutz soha nem foglalkozott gazdálkodással, a másikban pedig azt, hogy igenis, ebből él már 1919 óta. A polgármester elismerte, hogy csakugyan mindkét bizonyítványt ő írta alá, de azzal védekezik, hogy nem tudta, mit ír alá.

Csak egy hajszálon mullott, hogy le nem tartóztatták Issekutzot. De hát akkor miért írta alá a másikat is és ki az a titokzatos Bukur Juon, aki álnéven vádaskodik? Issekutz hatvan tanút nevezett meg, de ha kell, az egész város is elmegy mellette tanuskodni, hogy csakugyan gazdálkodott 1919 eleje óta, tehát jogtalanul sajátították ki a földjét. A vizsgálóbíró azonban nem ezekre kíváncsi. Az egyik tanút afelől faggatta, hogy Issekutz miért nem tett esküt?

A bonyolult és pikáns háttérű bűnyű fejleményei elé mindenki nagy érdeklődéssel tekint, s ez az Erdélyi Kollektív Agrárregény egyik legérdekesebb és legizgalmasabb

Miért ülnek börtönben a kolozsvári Közgazdasági Bank volt igazgatói, amikor a közjegyzői becslés 300 millióra értékeli a vagyont?

Csodás és fantasztikus tételek szerepelnek Pop Alexandru közjegyző leltárkimu atásában

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári ügyészségen még nem nyert befejezést a csufos emlékeztető Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank igazgatói ellen folyamatba tett bünyűgyi vizsgálat, a csődvagyon leltározása azonban már elkészült. A pénzügyi bukása óta pontosan hét hónap telt el, idestova négy hónapja ülnek börtönben a bank volt vezetői és irányítói, a hitelezők és betétesek bizottságának tárgyalásai szakadatlanul folytak s már a leltározási munkálatok is befejeződtek, de még mindig nem sikerült tisztázni azt az igen fontos kérdést, hogy mennyit is tesz ki tulajdonképpen a csődbejutott bank passzívája és aktívája, hogy legalább eszerint orientálódhasson a hitelezők és betétesek szerencsétlen csoportja.

300 millió a vagyon, — mondja Pop dr. közjegyző leltárkimutása

Dr. Pop Alexandru közjegyző végezte a csődvagyon hivatalos leltározását, amit már be is terjesztett a törvényszékhez. Arra most nem akarunk kitérni, hogy a derék kolozsvári közjegyző csaknem 4 millió lejt követel a leltározási munkálatok elvégzéséért. Ennek a megállapítását elvégzik az arra illetékesek.

Az igazi szenzáció az, hogy a Pop közjegyző által elkészített leltár

csodával határos fantasztikus összegben, 300 millió összegben értékeli az Egyesült Közgazdasági Bank aktívát.

ami, ha megfelelne a valóságnak, s a pénzügyi intézeteknek tényleg ennyi aktív vagyona lenne, ugy semmiesetre sem jutott volna csődbe. A bank igazgatói pedig ebben az esetben a legtokéletesebb és kiváló, mintaserü pénzügyi gazdálkodást folytattak, amiért nem börtönt, hanem a legteljesebb elismerést és kitüntetést érdemelnék. Sajnos azonban, nem így van. Az igazság az, hogy az egész vagyon nem lehet több 35, legtöbb 40 milliónál.

Dr. Pop közjegyző a csődválasztmány tagja akar lenni

Ennek a fantasztikus leltárkimutatásnak és a bukott bank vagyonroncsolásának ilyen csodás horribilis összegben való értékelésének külön pikantériái vannak. Ezek egyike és a legfontosabb a következő:

Július 23-án lesz a felszámolási tárgyalás, 27-én pedig megalakul a csődválasztmány. — Természetes, hogy a tömegvagyon sorsa első sorban attól függ, hogy miképpen és kikből állítják össze a csődválasztmányt, mert ennek döntő kihatása lesz a tömegvagyon felosztására, értékesítésére és egész sorsára. A csődtörvény, mint ismeretes, teljes autonómiát biztosít a hitelezők számára ebben a kérdésben s a csődválasztmány előkészítő munkála-

Astra (Apolló) Mozdó

Július 20—21—22—23-án bemutatja az UFA filmgyár grandiózus alkotását, a

Pánik-ot

Harry Piel'el a hármass szerepben.

Mister A. a Lahorei Rája és Harry Piel.

Ezenkívül játszik a filmben: 9 drb. nagy oroszlán, 5 drb. kis oroszlán, 2 drb. nagy tigris, 3 drb. kis tigris, 4 drb. jeges medve, 4 drb. barna medve és e y drb. galléros medve. Káprázatos kiállítás. Rendes helyárok legyek péntek ől kezdve előre kaphatók — Csütörtökön fut utoljára a

Hálókocsi madonnája.

400

fejezetének ígérkezik. Címül lehetne ezt adni majd neki:

„Hamis vagy nem hamis? Körséta két hatósági bizonyítvány körül, vagy amikor a polgármester ur nem tudja, hogy mit ír alá.”

Somlyóí Eller Gizella

ta már folyamatban is vannak. A csődválasztmány tagjainak összeállítását 27-én választással fogják megejteni. Ezekbe az előzetes munkálatokba vegyül most bele az a disszonáns hang, hogy

dr. Pop közjegyző, mint hivatalos közege, a csődhitelezők tömegét kézzel-lábbal maga felé akarja irányítani, hogy őt is válasszák be a csődválasztmány tagjai közé, mert ilyen minőségben, — úgy véli, megerősíteni és szentesíteni tudja majd a leltározatásért felszámított 4 millió honoráriumot.

Az utóbbi napokban Kolozsváron házáló ügynökök keresik fel a hitelezőket és házról-házra járva igyekeznek hangulatot teremteni és szavazókat szerezni Pop Alexandru közjegyző mellett.

Eddig 440 hitelező jelentette be követelését s ezeknek összege mintegy 90 milliót tesz ki. Természetesen vannak a követelések között olyan tételek is, amelyek már nem állnak fent. Ezt a kérdést a csődtömeggondnokok hivatottak tisztázni a felszámolási tárgyalás során.

A hitelezők és betétesek körében nagy meglepetést okozott a minden képzeletet felülmúló közjegyzői leltározás eredménye, másrészt pedig nagy konsternációt keltett a közjegyző által igényelt leltározási honorárium hatalmas összege. Mert, ha a csődeljárásnak már az első rövid aktusa annyi költséget emészt fel, a bukott bank vagyonának a roncsai, — természetesen korántsem a csodával határos és fantasztikus 300 millió vagyon, — nem lesznek elegendőek arra, hogy a hitelezők követeléseinek a minimumához is hozzájuthassanak.

A csődbejutott bank ügyének, s a csődeljárásnak további fejleményei elé pénzügyi és jogászörökben érthető nagy érdeklődéssel tekintenek.

(g. a.)

Kun Béla büntetése letelte után is fogságban marad, ha nem tudják hazaszállítani

Bécs. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az osztrák kormány nagy gondokat okoz, hogy mit tegyen Kun Bélával, ha a büntetési idő letelik. Számítani kell ugyanis arra az esetre is, hogy sem Németország, sem Lengyel-, vagy Csehország nem hajlandó kitenni magát az átszállítással járó esetleges kommunista tüntetéseknek. Hir szerint az osztrák kormány elhatározza, hogy mindaddig fogságban tartja Kun Bélát, amíg az elszállítási probléma meg nem oldódik.

31 ezer dollár jutalom annak, aki bebizonyítja, hogy vannak szellemek

A médium és a bűvész érdekes párbaja

New York. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az amerikai népszerű tudományos folyóiratok között a legelterjedtebb a Science et Invention (Tudomány és Találmány). Havonta jelenik meg 250.000 példányban.

A lap céljához hiven, mindennek, ami a modern laboratóriumi tapasztalatoknak ellentmond, — technikai és tudományos téren, — mint például a perpetuum mobilének, körnégyszögesítésének s hasonló makacsul fennmaradó lehetetlenségeknek, hadat üzent. Csak nemrég tűzött ki 10.000 dollár díjat annak, aki egy valódi (tehát nem a légnymást, hőmérsékletet kihasználó) perpetuum mobilét bemutat. Megindult erre a „feltalálók” hada a lap newyorki szerkesztőségébe. A bemutatott példányok között persze egyetlen egy sem működött és mondanunk sem kell, a díjat senki sem nyerte meg.

Csábít a 31.000 dollár

Ujabban megint hallatott magáról a Science and Invention. Ugyan már 1925. júniusában is kitűzött és közjegyzői letétbe helyezett 1000 dollárt annak, aki bebizonyítja a szellemek létezését, illetve olyan kétséget kizáró bizonyítékkal mutatja ki azok jelenlétét, hogy azt egy semlegesekből álló testület elismerje. Ezt a díjat idővel mindjobban növelték, úgy, hogy az ma már 31.000 dollárra emelkedett. A jelenlegi tekintélyes összeg már arra készítette az amerikai híres „médiumokat”, hogy megkíséreljék annak elnyerését. A módozatok ugyanis úgy szóltak, hogy minden esetben, amelyben egy „phenomén” nem magyarázható meg a tudomány mai állásával és ha az nem utánozható ismert eszközök segítségével, esedékes az összeg. Biráku valamennyi newyorki lap erre a célra kiküldött munkatársait, továbbá egyetemi tanárokat, orvosokat neveztek meg, akiknek semlegességében senki sem kételkedhetett.

A 31.000 dollár nem tévesztette el hatását. Több „médium” sikertelen próbálkozása után végül jelentkezett a New-Yorkban igen tekintélyes médium: Nino Pecoraro, akinek csodálatos teljesítményeit már régóta bámulják. A tekintélyes „médium” kissé üzleti alapon kezeli ritka tehetségét, mert impresszáriót tart, aki megfelelő belépődíj ellenében „szeánszokat” rendez. Ez különben az üzleties gondolkodású Amerikában nem okoz különösebb feltűnést.

A nagy összecsapás

A híres összecsapás, melynél a nagy amerikai lapok tudósítói megjelentek, nemrégén játszódtott le. A szeánszon résztvett Madame Houdini is, akinek férje, a híres bűvész, csak nemrég halt meg. A 31.000 dolláros díjból 10.000 dollárt ő ajánlott fel, azzal a kikötéssel, hogy a médium köteles elhált urának egy üzenetét két összekötött és lepecsételt palatábla belső felére leírni. Irázzakértők szintén voltak jelen, akiknek feladata volt az írás próbák összehasonlítása. Az ellenpróba „médium” J. H. Dunninger volt aki, mint hivatalos bűvész késznek nyilatkozott az összes Pecoraro által bemutatott, állítólag „mediális” erők révén létrejövő tünényeket ugyanolyan kondíciók mellett bemutatni.

A termet először alaposan átkutatták, azután a médiumot székre szíjazták, erősen oda-kötötték és a köteleket és szíjokat az újságírók és szakértők jelenlétében lepecsételték. Ezután a médiumot, kívánsága szerint, egy fekete függönyvel elkülönített helyre ültették, szemben a jelenlévőkkel. Egy asztalon folyékony paraffinnal, vízzel és agyaggal telt edények állottak, továbbá a lekötött és lepecsételt palatábla, amire a médium Houdini üzenetét akarta leírni. Az edényekben levő anyagokba ugynevezett ektoplaszmákat, szellemleányomatokat kellett produkálnia a médiumnak.

Lefényképezték a médium kezét

Az egész szeánsz nagy csalódást keltett. Mindenekelőtt több, mint egy órát kellett várni, míg az első „manifesztáció” létrejött. Ekkor ugyanis a médium beszélni kezdett. De nem mondott semmi olyant, ami figyelemreméltó lett volna. Végül kétórai várakozás után egy papirlapot nyújtottak be a cellába. A „vezető szellem” kijelentése szerint a papirlapot szellemi erők segítségével fogja visszaidni egyik jelenlévő kezébe. Ebben a pillan-

atban azonban felvillant egy fotóriporter magnéziumfénye. A később előhívott képen tisztán látható volt a médium keze... Végezetül megállapította a bizottság, hogy a médiumot lekötő szíjak és kötelek pecsétjei legnagyobbrészen sértetlenek voltak. Ezt a spiritiszták szerint a médium kataleptikus rángatása idézte elő.

A szeánsz tehát teljes balsikerrel végződött. Másnap a lapokban hasábos cikkek jelentek meg a kísérlet lefolyásáról, különféle gunyos címek alatt: „Még 31.000 dolláros honorárium ellenében sem volt hajlandó megjeleni Houdini szelleme”, „A dadogó médium”, „Ceruza nélkül a szellem sem tud írni”. Különben valmennyi lap egyetértett abban, hogy a kísérlet teljes fiaskóval végződött.

Módosítják a büntetőtörvénykönyv egészségügyi rendelkezéseit

Súlyos büntetés jár a venerikus betegségek terjesztéséért — A párbajt is fogházzal sújtják

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A büntető törvénykönyv módosítására kiküldött bizottság tegnap délután ülést tartott a szenátus üléstermében. A tárgyalás során sorra került a betegségek terjesztésével kapcsolatos bűnügyek kérdése. A bizottság úgy határozott, hogy a ragályos betegségek könnyelműségből való terjesztése szigorúan büntetendő. A szigorú büntetés különösen szól a venerikus betegségekre, akik tudva betegségükről, tovább terjesztik azt.

Büntetendő cselekményt követ el az is, aki a mezei és erdei fa és növénybetegségeket nem gyógyítja, s továbbterjedni engedi. Ugyanez az eset az állatbetegségeknél is. Ezen deliktumok miatt feljelentésre az ügyészségek legkésőbb hat hónapon belül megindítják az eljárást.

A magzatelhajtás még akkor is büntetendő,

Szerdán összeül a nemzeti-parasztpárt vezetősége

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt vezetősége a jövő hét szerdájára összehívta Bukarestbe a vezetőségi gyűlést, amely az ellenzéki parlament ügyében fog tárgyalni. Tegnap már megérkezett Pop-Csicsó István, akivel Maniu Gyula ma hosszasan tárgyalt. Holnap délelőtt tíz óra-kor a párt igazgatótanácsa ülést tart.

Moreniben újból felrobbant egy szonda

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Moreniből érkezett jelentés szerint ma reggel újból felrobbant az egyik szonda s mintegy nyolcvan vagon mennyiségű petroleum pusztult el. A petroleumművek igazgatósága minden intézkedést megtett a tűz továbbterjedésének megállítására.

Párisban tontos pénzügyi tárgyalások indulnak a jóvátétel terheiről?

Berlin. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Itt az a hír terjedt el, hogy Schacht dr. a Birodalmi Bank elnökét távirattal Párisba hívták, ahol most ott van Parker Gilbert is, a jóvátételi ügyek főbiztosa. A meghívást annak tulajdonítják, hogy rövid idő alatt Párisba érkezik Strong is, a new-yorki jegybank kormányzója és Mellon, az Egyesült Államok pénzügyminisztere. Schacht dr. jelenléte ennél fogva igen nagy fontossága.

A hír még megerősítésre szorú!

— Amerikai magyarok Budapesten. Budapestről jelentik: Tegnap százhusz amerikai magyar érkezett Budapestre. A Magyar Nemzeti Szövetség helyiségeiben báró Perényi üdvözölte őket, a new-yorki magyarok nevében pedig Losonczy István válaszolt. Ezután kivonultak és megkoszorúzták Kossuth és Washington szobraikat.

A nyílt levél

A sikertelen materializálási kísérlet után az olasz médium nyílt levelet írt a díjat kitűző lap szerkesztőségének. Elesen tiltakozik az ellen a beállítás ellen, mintha az előidézett jelenségek csalási alapon jöttek volna létre, vagy bűvészmutatványok lettek volna. Egyben kihívja J. H. Dunningert, hogy mutassa be, mire képes ő „tudományos módszereivel”.

A kihívást elfogadták és egy héttel később meg is volt a híres ülés. Az eredmény meglepő volt. Nemcsak, hogy minden dolog sikerült: megjelent egy üzenet a két palatábla között, tárgyak hullottak a levegőből, ektoplaszmákat hozott létre a paraffinban Dunninger, hanem, ami a legcsodálatosabb, Houdini szellemképét megjelentette a falon. A szellemfejen teljesen felismerhetők voltak az elhunyt bűvész arcvonásai, amint az a fényképekről kitűnt. A kihívásra tehát fényesen megfelelt Dunninger, aki kijelentette, hogy minden „szellemi manifesztáció” bűvésztükkökon alapult.

Sz. A. dr.

ha arra az anya megmentése miatt van szükség ha ezt kellően nem tudják igazolni. Viszont nem büntethető a magzatelhajtás, ha az áldott állapot erkölcsstelen merénylet következménye.

Súlyos büntetést rónak ki mindazokra, akik épelméjű embert az örültek házába helyeznek el.

A párbajjal kapcsolatban a következő határozatok hozta a bizottság: minden párbajban résztvevő háromtól—hat hónapig terjedő elzárással és öteztől—tízezer lejig terjedő pénzbírsággal büntetendő. Ugyanilyen büntetés jár akkor, ha a párbaj nem történt meg, de elfogadták a kihívást és a segédek tárgyaltak. A legszigorubb büntetést az a fél kapja, aki a kihívás visszautasítása esetén nyilvános gunynak teszi ki a visszautasítót.

A MAI PÉNZPIAC A lej mára változatlan

Száz lej Zürichben

3.17

100 lej 0.61 dollár	1 dollár	164 — lej
100 lej 4.33 shilling	1 angol font	800 lej
100 lej 3.50 1/2 m pengő	1 pengő	28 65 lej
100 lej 2.56 márka	1 márka	39 25 lej
100 lej 20.63 cseh kor.	1 cseh kor.	4 88 1/2 lej
	1 o. schilling	23 20 lej

1 svájci frank 31.70 lej

A világpiacon csekély eltéréssel változatlan.

A belföldi piacon tartott árfolyamok.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.98 (+0.1), egy dollár 5.1925 (+0.0075), egy angol font 25.25 1/4 (-0.00 3/4), száz francia frank 20.32 1/2 (-0.00 1/2), száz olasz líra 27.21, száz cseh korona 15 39 (-0.00 1/4), száz dinár 9.129, száz lej 3 17, száz pengő 90.55 1/2, száz osztrák schilling 73 24

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat
MAROSVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti erdélyrészi butorgyár

hatalmas raktárral.

Büsenderfer, Stigl, zongora és pianó
Wirt, Hoffmann

gyárak képviselője. — Hitelképes egyének
nek kedvező fizetési feltételek.

Fürstenbergék és a hereczki gazdák nagy csatája

Egyelőre a bereczkiek győztek

Bereck. (A Brassói Lapok kiküldött tudósítójától.) Bár a falura és erdővezte határára teljes nyugalom borul, a lelkekben nagy a nyugtalanság és forrongás, mely kikivánczik a község periferiájából.

Nem mindennapi dolgok azok, melyek felkavarták a falu népének békéjét. Bereck óriás kiterjedésű erdősegei eddig bőven juttattak kereseti lehetőségeket, de a faállomány az évtizedes rablógazdálkodás folytán kezd kimerülni és az erdőgazdálkodás is szűk kezek közé szorult.

Tudvalevő, hogy midőn a múlt század nyolcvanas és kilencvenes éveiben a Székelyföldön üzött erdőarányjogok vásárlása már katasztrófára vezetett, a magyar kormány megtiltotta az arányjogok vásárlását. Együttal kimondta azt is, hogy 100 holdon aluli erdőterületek a közösségből ki nem szakíthatók és hogy ezentúl csak a tényleg felosztásra került és telekkönyvileg feljegyzett területarányrészek képezhetik adás-vétel tárgyát.

Berecken jóval a fenti törvény életbeléptetése után is, azaz 1907-től kezdődőleg kb. négy éven át folytak ezek az arányjog-vásárlások. Egyesek részint az erdőt vásárolták meg talajostul, részint csak az erdő fájára tartottak igényt. Voltak azonban sokan, akik járulékaikat nem adták el. Hosszabb bírói eljárás rendjén sikerült a vásárló kereskedőknek olyan arányosítást keresztülvitetni, hogy a vásárlók külön tömörülve, B. Birtokosság elnevezés alatt kb. 7600 kat. hold őserdőt hasítottak ki maguknak, míg azok a falusiak, akik jogukat el nem adták, A. birtokossági csoport alatt kb. 8000 kat. hold erdőt kaptak kihalitva. Hogy a B. csoportban tömörült kereskedők részére, — akik tulajdonkép csak fát vettek. — a kihalítás tényleg és telekkönyvileg is keresztülvihető legyen, olyan színleges szerződést kötöttek, a mely szerint ők az erdőt talajostul vették, viszont kötelezték magukat, hogy a mellmagasságban 20 cm. aluli fákat visszahagyják, a legeltetést eladóknak továbbra is biztosítják és jogot adtak az eladóknak és jogutódainak, hogy a birtokbalehelyezés után számított 15 év után a talajt visszavásárolhassák.

A B. csoport tulajdonosaiként szereplő kereskedők kezéből ez az erdőbirtok a Magyar Erdőipar R.-T. kézdivásárhelyi cégre szállott át, melynek tulajdonjogát a háború alatt a Zabolai Faipar R.-T. szerezte meg és mely erdőbirtok ma „Ojtozi Erdőipar R.-T.” cég alatt Fürstenbergéknek képezi kizárólagos tulajdonát.

Miután a B. csoportbeli erdő 1914—15-ben lett ténylegesen birtokba adva és csak 1923-ban a mai tulajdonos nevére áttelekkönyvezve, az erdő fájának alig 5—10 százaléka lett kitermelve, a többi sok százezer köbméterre menő ősfenyő ma is lábon áll. A 15 évre megszabott kitermelési idő 1 és fél év múlva jár le, az addig ki nem használt értékes faállomány, minden ellenszolgáltatás nélkül az eladó tulajdonába száll vissza. Fürstenbergéknek tehát módot kell keresniük, hogy a 40—50 millió értékű fájuk veszendőbe ne menjen.

Meg is találták módját, hogy kell saját zsebüket gazdagítani és a népet mindenükből kiforgatni. Egy csapással kettőnél is több legyet akarnak agyonütni. Tervük kivitelére kiküldötték a Magyar Erdőipar igazgatóságának néhány tagját, akik segítő társul maguk mellé vették a falu jegyzőjét és tanyájukat a község házában üttették fel. Ide hivatják egyenként a községi rendőr útján az egyes birtokossági tagokat — ily módon mintegy hivatalos szint kölcsönözve az akciónak — és mindenekelőtt azzal ámitják őket, hogy ők a mai rossz időben egy kis pénzmaghoz juttatják a gazdákat. Sok pénzre tesznek szert, ha a kopasz talajt, aminek ugy sincs értéke, 400 lejért holdanként odaadják. Az annak idején biztosított visszavásárlási jog nem örökölheto, tehát az elhaltak után jogutódjaik nem gyakorolhatják a jogot, az különben sincs bekebelezve és az „agrár” ugyis elveszi majd tőlük, tehát jobb, ha felszippantják a jó pénzt. Persze azt bölcsen elhallgatják, hogy a szerződésekben a visszavásárlási jog a jogutódok részére kimondottan fenn van tartva, tehát azt senki el nem vitathatja, valamint azt sem, hogy másfél év

után, a visszamaradó fa az eladónak visszajut, továbbá, hogy elvesztené még a legeltetési jogot is és utódait megfosztaná attól a lehetőségtől, hogy valaha erdőhöz jusson.

A falusiak jól tudják, mily értéket képvisel rájuk nézve az ugynevezett „kopasz” talaj és hogy ha a visszavásárlási jog nem is volna bekebelezve, az rájuk nézve nem veszett el, mert annak elmulasztásáért telekkönyvi hatóság felelős, mert ez a kikötés ugyanabban az okiratban foglaltatik, melynek alapján a tulajdonjog bekebelezése megtörtént.

A nép hamarosan tudatára ébredt a ravasz-ságnak és vasárnap délután értekezletre jöttek össze, amelyen elhatározták, hogy

nem adják el az erdőtalajt, hanem érdekeik hathatós védelmére összefognak és minden törvényes eszközzel küzdeni fognak jogaikért.

Sőt többen azok közül, akik felülve az ügynököknek, részüket eladták, visszaadják a pénzt, és semmisnek jelentik ki az eladást.

Fürstenbergék látva, hogy el kell veszíteniük a játszmát, nem riadnak vissza semmiféle eszköz alkalmazásától sem. Egy-két befolyásosabb embert magukhoz hívtak és nekik járandóságukért magasabb árat ígérnek, sőt holdanként külön 25 lej jutalmat helyeznek kilá-

Filmszerű élet — vagy A milliomos ugrása

Az emberek fantáziáját kétségtelenül fogja és izgatja, ha egy milliomos egyszerűen nagyot ugrik, mint ez a Löwenstein. Ezerháromszáz méter magasságból még soha nem ugrott fejest a tengerbe egy milliomos se. Az is érdekes, hogy egy milliomosnak az átlagfantázia még a halált sem hiszi el: minden tette mögött a pénzt szimatolják, a végtelen és izgalmas pénz, börszemanővert, árulást, spekulációt, aminek az öngyilkosság is csak egyik eszköze. S csakugyan, nincsen benne semmi lehetetlen, hogy Löwenstein e pillanatban nyugodtan sétál valahol egy angol kis városban, a hűvös és homályos angol sörmérések egyikében, keserű sört iszik s pipázva olvasgatja a halála hírével eltelt világlapokat, miközben az izgatott piacokon ügynökei lázasan vásárolják az ijedtében értékük felére csökkent műselymrészeket pakettjeit. Mindez lehetséges, ha nem is valószínű, mert filmszerű az egész: Löwenstein lénye, élete, keretei, ugrása, van benne börze, repülőgép, tenger, milliomos, telefonok és rotációs gépek, s jellemző, hogy a börszemanőver ötlete egyáltalán felmerülhetett. De valószínű az is, hogy Löwenstein öngyilkosságot követett el és amilyen külön, ebben a pillanatban kíváncsi és hallgatag halak társaságában uszik Dover és Calais között. Aki egyszer repült, az tudja, hogy milyen nehéz kiesni egy csukott repülőgépből, még szándékkal is, hát még véletlenül; igazán csak valamivel könnyebb, mint kiesni a repülő és keringő földgolyóról. Ha Löwenstein megcsinálta a bravúrt, biztosan oka volt rá. De ki tudott akár még tegnap, a mi vidékünkön Löwensteinről?

A középeurópai olvasót talán érdekli a mozgalmas beállítás, a lapok címeiben van, öntudatlanul s akaratlanul valami, a kültelki mozis plakátszövegéből. „A milliomos halálugrása” — ez jó cím, akárhogy forgatjuk s azt hiszem, Harry Piel ur dolgozik ebben a számban. Kétségtelen, hogy Löwenstein is ebben a mozi-számban dolgozott. Itt nem is tudják, hogy ki volt? Morgan és Castiglioni mellett, hogy a pénzfigurák két végétét említsük, Löwenstein a pénz gavallérja volt. Ő volt a mondainmilliomos — egy típus, aki milliomoskönyvekben a legkritikább. Tudnivaló, hogy százmillió dollártól fölfelé az emberek kopott nadrágot hordanak, száraz kétszersültet esznek, tiszta vizet isznak, gyalog járnak be két detektív kíséretében, az irodába s minden szenvedélyük annyi, hogy esténként az unokájukkal négykézlábra ereszkedve vöröspeccsnyét játszanak. Nem így Löwenstein. Ő kihozott a pénzből mindent, ami benne volt, tehát nemcsak újabb pénzt, nyereséget, kamatot és profitot, hanem mindent, ami a pénz mögött van, a palotákat, birtokokat, repülőparkokat, képtárakat, mű-

Aladdin

Román Kereskedelmi R. T.

TIMISOARA IV, Str. General Foch 33.

tásba, ha másokat is rábírnak arra, hogy a kopasz talajt adják el. Persze ezek az emberek nem akarnak népiük árulóivá lenni és visszautasították ezt a megszegyenítő ajánlatot. Fürstenbergék egyelőre otthagyták tevékenységük mezejét, de kilátásba helyezték, hogy néhány nap múlva ismét jönnek. Jobb lesz, ha otthon maradnak.

kincseket, szórakozásokat, utazások szenzációját, dekadenciák mesterségesen naiv raffinériját, szóval az egész nagy verkit és kiállítást, ami a külső élet. Löwenstein az a fajta milliomos volt, aki a legkritikább s ahogy a kis Móríc elképzei. Rejtélyes és távoli délamerikai üzletei időt engedtek neki arra, hogy párisi figura legyen, otthonos londoni maradjon, s a Pyreneusok valószínűtlenül szép és teátrális hátterében megépítse a kacsalábon forgó kastélyt, aminek hire van a mondain Európában. Löwenstein nemcsak a repülőgépből, hanem egy kissé Valéry Lerbaud regényéből lépett ki, a Barnabos, a modern milliárdos, aki repül, utazik s egész nap váltja a selyemingeket. Hogy nem szimpatikus? Ah, azt a füttyöt, amivel mindenre Löwenstein válaszolt. A pénznek olyan frakkos lovagja indult itt hódító utra, aránylag szerény eszközökkel, hogy keszeg amerikai milliárdosok is felfigyeltek: államoknak ajánlott fel hitelt, injekciót és egészséget, ő, Löwenstein Brüsszelből, a pénz rózsalovagja. Az új romantika teljes kelléktára volt a zsebében. Mindig repülőgépen járt, a kényes madarakat yachtján is magával cipelte, ha országkiterjedésű délamerikai birtokai látogatására indult — egyébként senki sem tudta pontosan, hogy mikor mije van. Löwenstein majdnem annyit foglalkozott azzal, amit a pénz ad, mint magával a pénzzel. Lehet, hogy ebbe pusztult bele. A pénz finnyás és szereti, ha önmagáért szeretik. Ha egy ilyen nagy fezőr, mint Löwenstein elbukik, annak többnyire nem az a lélektani rugója, hogy rossz üzleteket csinált, hanem az, hogy mással is foglalkozott, mint üzletekkel, vagy hogy nem foglalkozott eleget az üzletekkel.

Ő volt a pénz soffortipusa. Lénye és céljai, mindez a süritett moziregény, a filmszerűsített élet s nagy saltó mortálé, amit előtte ebben a füzetes regénystilusban még nem csinált meg senki: ugrás ezerháromszáz méter magasságból, saját repülőgépéről, (a hangsúly kedves olvasó, változatlanul a „saját”-on marad) a végtelenbe, ez a lirai giccs nagy technikai kivitelben, ez Löwenstein egyéni színe. Nimbusza ott, ahol élt, erős volt, mert egész életében azt csinálta, amit tudat alatt minden ember elképzel egyszer, hogy szeretne csinálni, ha kifizetnék azt a hatvannyolecmillió dolárt. S a halálában is azt csinálta, amit még senki előtte, ami a gáz, a víz, a revolver, a gyufaoldal statisztái elképzelni sem mertek, szegények: mert ugyan ki ugrott már ki a saját gépéből, ugyan ki? Aki koldus az életben, az koldus a halálban is. Löwenstein tartotta a stílust utolsó pillanatig, a míg a vízbe esett. No, békesség vele.

Márai Sándor.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A *-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavidualatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbetétési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

— A kinzókamra. Londoni tudósítónk írja, hogy az angol egészségügyi minisztérium egy kis muzeumot rendezett be, amelynek ez a neve — a kinzókamra. A muzeumba mindazokat az instrumentumokat összegyűjtötték, amelyeket az elmúlt századokban a hölgyek arra használtak fel, hogy a kivérségüket elűntessék, vagy pedig a túlsóványosságukat molettassák változtatással át.

— Ezek az eszközök azt bizonyítják, — mondja többek között a muzeumi tárgyakat összefoglaló jelentés, — hogy a hölgyek az elmúlt évszázadokban tömérdek sokat szenvedtek. Hiszen csak egy pillantást kell vetni ezekre az eszközökre, akkor el lehet képzelni, mit kellett eltűrni egy nőnek, ha a testén példának okáért egy ilyen fűzőt kellett viselnie órákon keresztül.

A muzeumban kiállított képek azt is megmutatják a közönségnek, hogy a tortura eszközei milyen változást idéztek elő a női test belső részeiben.

A kinzókamrákat igen sokan keresik fel. Különösen nők. Egyhangu a felfogás, hogy a mai nőről mindent el lehet mondani, de azt, hogy nem öltözködne célszerűbben, mint ahogy a nagyanyja öltözködött, ezt bizony nem lehet róla állítani.

— A Bremen repülők Magyarországon. Budapestről jelenik: A Bremen repülők, akik most Budapesten tartózkodnak, tegnap délben tisztelgő látogatást tettek a városházán, ahol Polkusházy Lajos polgármester-helyettes fogadta őket. Egész nap a városban jártak, hogy megtekintsék Budapestet, este pedig a Vigadóban rengeteg hallgató előtt előadást tartottak.

— Ujra elhalasztották az ítéletkihirdetést a Szilágyi-féle sikkasztási perben. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi törvényszék a napokban tárgyalta le Szilágyi Sándor galócási állomásfőnök és Frank Salamon maroshévízi fogtechnikus közel egymillió sikkasztási pörét. Ítéletkihirdetésre nem került sor, mert a tárgyaláson szereplő két bíró nem tudott megegyezni egymással. Emiatt az ítélet kihirdetését csütörtökre halasztották el első ízben, majd most újra július 30-ára tűzték ki az ítélet kihirdetésének időpontját.

— Októberben lesz tízéves Csehszlovákia. Prágából jelentik: Október hónap fogják megünnepelni a csehszlovák köztársaság fennállásának tizedik évfordulóját. Erre az alkalomra, a hírek szerint széleskörű politikai amnesztia-rendeletet fognak kiadni.

— Opel motorcsónakja gyorsabb mint a D-vonat. Kölnből jelentik: Érdekes verseny színhelye volt tegnap a Rajna vidéke. Opel, a híres rakétaautó feltalálója motorcsónakján versenyzett a Rajnán a folyó mellett robogó D gyorsvonattal. 10 kilométeres pályán Opel csónakja bizonyult gyorsabbnak. Két perccel megelőzte a vonatot.

— A budapesti vasutigazgatóság épületének oltásánál husz tűzoltó sebesült meg. Budapestről jelentik: A budapesti vasutigazgatóság épületében kitört tűz teljes hat óra hosszat lángolt. Az oltásnál husz tűzoltó sebesült meg. A hatóságok intézkedésére a vasutigazgatóság egész épületét kilakoltatták, főként azért mert a felső emelet teljesen átázott s az elnöki lépcső leszakadása minden pillanatban várható. A rendőrségi vizsgálat alapján tegnap azt a harminc munkást, akik a tetőn dolgoztak, előállították.

Racovița professzor, a román tudományos akadémia elnöke nyilatkozik Amundsenről, akivel 1896-ban a déli sarkon volt

Kolozsvár. A Brassói Lapok kolozsvári munkatársának ma alkalma volt beszélgetést folytatni Racovița professzorral, a román tudományos akadémia elnökével, aki jelenleg a kolozsvári egyetem barlang kutató intézetének a vezetője. Racovița professzor 1896-ban részt vett a Société Geographique Belgique által rendezett délsarki felfedező uton. A hajó vezetője akkor Amundsen volt, két évig voltak távol s a tizenkilenc ember közül, akik a délisark felkutatására indultak, csak tizenhaton jöttek vissza.

Racovița professzor a következőket mondja Amundsenről:

— Az 1896 évi délsarki uton személyesen tapasztaltam, hogy Amundsen emberfeletti munkára képes. Akkor még kezdő volt a sarkkutató terén, de már látni lehetett, hogy az emberi tudomány gyarapítása érdekében dolgozik s érdemei elérik Nantes kutató érdemeit. Már akkor kijelentette, hogy legközelebbi útja az északi sark felé lesz, mert pontos adatokat

— Tárgyalások a jugoszláv és a román fások között. Bécsben az elmúlt héten tárgyalások folytak a román és a jugoszláv fatermelők és fakeskedők megbízottai között de megállapodás nem jött létre. A tárgyalások célja az volt, hogy a romániai és a jugoszláviai piac bizonyos kartellszerű közösséget alkosson, azonban a román részről tett javaslatokat a jugoszláv nagy termelők nem fogadták el. A kicsinyek szívesen belemennének a kartellirozásba is, de véleményük az, hogy nem volna értelme részükről a csatlakozásnak, ha a nagytermelők ugyanakkor távol maradnak.

— Tűzvész pusztított Marosvásárhelyen. Tudósítónk jelenti: Csütörtökre virradó éjjel Marosvásárhelyen, a Hidvég-utcában veszedelmes tűz ütött ki, amely Kohn Sándor malmát teljesen elpusztította. A tűzhöz a városi és cukorgyári tűzoltóság vonult ki, a teljesen lángborult malom megmentésére azonban semmit sem tehetett. Szerencsére sikerült elérni azt, hogy a tűzvész nem terjedt tovább. Kohn Sándornak a múlt évben Szentanna községben égett le egy malma. A kár megállapítása most van folyamatban.

— Albán bandák garázdálkodása. Belgrádból jelentik: A csendőrök egy albán bandát üldöztek, amely Novibazár közelében egy erdőben rejtőzött el. A csendőröket itt törbe csalták, körülvették őket, és négy csendőrt és három parasztot meggyilkoltak.

— Rejtélyes gyilkosság Bécsben. Bécsből jelentik: A Hermes villa közelében egy bokorban a rendőr tegnap egy ismeretlen elegáns nő félig megszenesedett hullájára akadt. A rendőrség megállapította, hogy a nő gyilkosságnak esett áldozatul, öt revolvergolyó hatolt a testébe. A gyilkos tettének elkövetése után az asszonyt egy bokor alá rejtette és a bokrot meggyújtotta, hogy így azt a látszatot keltsse, mint ha véletlen szerencsétlenségnek esett volna áldozatul. A rendőrség azt hiszi, hogy vagy rablógyilkosság történt, vagy féltékenységi dráma. A rendőrségen tanúk jelentkeztek, kik látták, hogy tegnap délután a gyilkosság színhelyéről egy uszónadrágos, körülbélül szarmint-öt év körüli férfi sietett el. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy a tettest kézre kerítse.

— Fürdőszerecsétlenség Feketehalomban. Feketehalom mellett a Vulcanita pataknál súlyos szerencsétlenség történt a fürdőző gyerekek között. Aurel Crisovelanu tizenkét éves fiú, játékból karja közé vette Lazar Gheorghe tizenhárom éves liceumi tanulót, hogy beledobja a vízbe. Crisovelanu, még mielőtt bedobhatta volna a vízbe, elejtette Lazart, aki hasal egy kiálló fadarabra esett, amely felnyársalta. A fadarab Lazar hátán jött ki s két helyen átlukasztotta a belső részeket. A súlyosan sérült fiút, aki gazdag feketehalmi család gyermeke, behozták az egyik brassói szanatóriumba, ahol a főorvos megállapította, hogy nincs remény felépülésére.

akar nyerni az ottani viszonyokról. Amundsen az az ember, aki nemcsak utazik, hanem minden tapasztalatát feljegyzi, mert szolgálni akar utazásaival a tudománynak. Tapasztalt, gyakorlott sarki utazó.

— Nem tudom elhinni róla, hogy mint gyakorlott sarki utazó, elpusztult volna. Egészen bizonyosra veszem, hogy életben van, mert még eddig, akármilyen veszedelembe került, a legnagyobb ügyességgel védekezett ellene. Ha olyan helyen van, ahol jegesmedvék és fókák találhatók, akkor az élelemmel nincs gondja ez a probléma meg van oldva.

Beszélt még Racovița professzor Nobiléról is akiről kijelentette, hogy nem sarkutazó, hanem a repülőgépet csak szórakozásra használta, felületes ember, aki semmiféle tudományos jelentést nem hozott volna. Azt a reményt fejezte ki végül, hogy ha Amundsent sikerül megmenteni, egész biztosan hatalmas tudományos anyag birtokába fog jutni az emberiség.

— Sztrájkra készülnek a kolozsvári városi tisztviselők. Kolozsvárról jelentik: A városi tisztviselők holnap délelőtt nagygyűlést tartanak, amelyen határoznak ama memorandum szövege felett, amellyel a belügyminiszterhez akarnak fordulni sérelmeik ügyében. A belügyminiszter ugyanis egyik legutóbbi rendelkezéssel redukálta a tisztviselőknek amugy kevés fizetését, de ugyanekkor protekciós hivatalnokokat küld Kolozsvárra. A tisztviselők kérni fogják, hogy ezeket a tisztviselőket hívja vissza a miniszter. Szó van arról is, hogy a tisztviselők a sztrájk eszközeit is igénybe veszik.

— „Ha a prefektus ur nem segít, nem fogunk aratni az idén“ címen lapunk július 11-iki számában egy cikk jelent meg. A június 20-tól 15 napig terjedő közmunkára szóló főszolgabírói rendelet, sajtóhiba következtében július 20-iki dátummal jelent meg. Tehát június 20-áról van szó, arról az időpontról, amikor a gazdának minden percek szüksége van.

— Feldarabolta gyermekét és bevitte község házára. Pozsegáról jelentik: Paktos községben Sakra József csordás, felesége miatt összeveszett egyik barátjával. A feldühödött ember hazarohant, hogy a feleségét megverje, de azt nem találta otthon. Erre felkapott egy baltát és azzal agyonverte ötéves kis fiát, s a halált feldarabolta. A feldarabolt testrészeket bevitte a község házára ezekkel a szavakkal: „Ezt tettem. Fejét adok fejéért! A csordást letöltötték.“

— A brassói mezőgazdasági kiállítás szeptember 12-én kezdődik és 16-án zárul. Az állat-kiállítás szeptember 14-én és 15-én lesz. Kiállításon való részvétel a kamarán szeptember 1-ig jelentendő be. A kiállításra szánt témák, cikkek, áruk beküldési határideje szeptember 7. az állatok a vásár előtti napra hajthatók fel.

LEGUJABB

Ma délelőtt megtörtént a kölcsönelőlegről szóló megállapodás aláírása

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma reggel a még Bukarestben levő földi bankmegbízottak és a kormány kikiáltottai megjelentek a miniszterelnökségi palotában, felolvasták és aláírták a konvenció végét, amelyet lapunk más helyén ismertettünk.

Ma délután fél hatkor minisztertanács lesz, amelyen a miniszterelnök beszámol a kölcsöntárgyalások eredményéről s határozza meg a parlament rendkívüli ülésszakának összehívását.

A BRASSÓI LAPOK PANASZKÖNYVE

★

Miért mennek tönkre az erdélyi fürdők?

Az általános gazdasági és pénzügyi krízis, melyet ma minden ember alaposan megérez, nem kerülte el erdélyi fürdőinket sem. Eltekintve attól, hogy az emberek egyrésze anyagiilag sem tudja magának megengedni, hogy egy éves munkáját valamelyik itthoni fürdőn pihenje ki, másrészt azonban ha nagy nehezen el tudja érni, hogy két három hétre elmenjen, az a bizonyos „üdülés” egyáltalán nem hoz pihenést, hanem mérgeződést és vexálást. Elégé kedveltek voltak fürdőink még a békevilágban, hiszen messziről, sőt külföldről is sokan keresték fel, részint vizük kén-savas-jodos tartalma miatt, részint az egészséges levegő miatt. Ez a helyzet azonban az utóbbi években teljesen megváltozott. Eltekintve attól, hogy az itt Erdélyben való nyaralás drágábbba került mint akármelyik külföldi fürdő, de a fürdővezetőségek és főként az állami kezelésben levő fürdők vezetősége, semmiképp sem igyekezett hogy a fejlődéssel, az emberek gondolatvilágával lépést tartson és a természeti szépségeken és javakon túl valamit nyújtson a drága pénzzen üdülőknél.

Vegyük elő Vizaknát. Jól ismerték külföldön is, sokan keresték fel minden évben, mert kellemes volt, de már ma, mi kellemes, mi jó Vizaknán? Talán az állami adminisztráció? Tessék elképzelni: van a park kellős közepén egy „Bureau de informatic”. Az ember belép egy irodába. Talál ott két 14—15 éves román gyereket. Ülnek és vigan beszélgetnek a klub székekben és ha belép egy ember — mint adott esetben egy idegen hölgy — nem vesznek anynyi fáradságot, hogy felkeljenek és udvariasan érdeklődjenek, hogy miről van szó. Ellenkezőleg, ülve maradnak és tovább beszélgetnek. Az illető hölgy ismerősöm, aki azonban külföldön lakik és egy szót sem tud románul, de perfekt német-francia-angol és magyar, udvariasan megkérdi, az összes nyugati nyelveken, hogy melyiket a sok közül beszéli az informátor „Ur”. Mire kap egy maliciózus választ, hogy „Noi vorbim numai românește”. Közben persze tovább ülnek. A fürdő pénztárában szintén egy fiatal, román nő ül, aki csak a román nyelvet beszéli, egy kukkot sem mást, vagy nem akar.

Hagyjuk a többi példát, ne beszéljünk rend, tisztaság, az állami étteremben való botrányos kiszolgálásról, közönségről, agyonkedvezményezett kincstári tisztviselőkről, vegyük csak a pusztá tény. Így akar az állam reklámozni a fürdőket, így akar idegen forgalmat elérni, hogy neveletlen tacsókát tessz az információs irodába, akik az illem legemibb követelésével sincsenek tisztában és az ember szégyeli magát az idegenből ide jött ismerőseitől. Vagy az is sovinizmus, hogy ne tudjanak az állam fizetett alkalmazottai csak románul, vagy meg van tiltva nekik, mint a vasutasoknak?

Erdélyi fürdőink tönkre fognak menni, mert a szobák 70 százaléka üres. Nem sajnáljuk az államot érte, megérdemli az ilyen adminisztrációt de sajnáljuk magyar és német testvéreinket, akik tömérdek pénzt investáltak az építkezésekbe, talán minden vagyonukat és az állam mesterségesen tönkre teszi a fürdőket, mert elvük az, hogy a külföldi felejtse el az össz művelt nyugati nyelveket, de románul perfektl tudjon.

Arról még külön fejezetet kellene írni, hogy mennyi molesztálásnak vannak kitéve a fürdőző idegenek hatósági részről. Szomorú dolgok ezek nagyon.

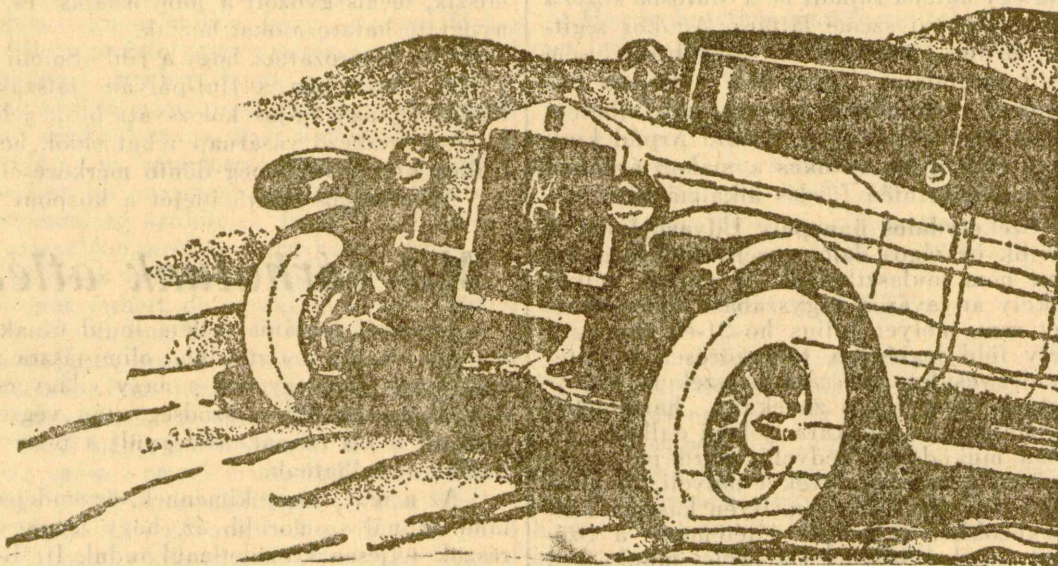
Aláírás.

— **Tűz a petroleum lámpától.** Hunyad megyei szerkesztőségünkől: Lupényban a bánya-társulat egyik háza a napokban kigyulladt. A házban Berendia Sofia öreg asszony lakott, aki nem vette észre, hogy a lámpa lángja igen nagy és amely ilyenformán egy kifeszített ruhadarabot meggyújtott. Csak mikor már az egész szobában elterjedt a tűz, vette észre a veszedelmet. A kár mintegy 2000 lej körül van.

Több évi, a külföldön végzett, beható tanulmányok eredménye a
hathengeres

MAGYAR

Magosi

MAGOSIX

amely egyesíti az összes világmárkák
előnyeit és kiküszöböli azok hátrá-
nyait. Teljes üzembiztonság, hosszú
élettartam, kis üzemköltség, megbiz-
ható felszerelés, Bosch világítás, Ze-
nith karborator, lágy, könnyű
vezetés, zajtalan járás, kitűnő olaj-
fékek, legnagyobb kényelem.

A MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR
Részvénytársaság Budapest. gyártmánya.

Képviselet: Kahána Bernát, Brassó, Kapu-utca 64—66
Telefon: 82, vagy 177.

— **Ghinea rendőrprefektus szabadságon.** A brassói rendőrprefektus, Ghinea Aurél július 15-én egyhónapi szabadságra utazott. Helyettese Jagolnita Emil sziguranca főnök.

★ **Bőriparosmesterek erdei mulatsága.** Folyó hó 22-én, (vasárnap), kedvezőtlen idő esetén 29-én, nagy erdei mulatságot rendez, a melyen 10—15.000 lej értékű ajándék tárgyat oszt ki a mulatság résztvevői között. Minden 100 jegy után egy 300—500 lej értékű ajándék tárgyat kap. — Kitűnő ételek, italok, s mindennemű szórakoztatás áll a n. é. közönség rendelkezésére. — Tisztelettel kérjük a n. é. közönség támogatását. Az ajándék tárgyak kiosztása este 7 órakor történik. A felvonulásra a gyülekezés reggel 7 órakor lesz a református templom előtt. A rendezőség.

— **Egy korcsmáros bunkós bottal verte ki a vendéget.** Hunyad megyei szerkesztőségünkől: A Hátszeg melletti Stei község korcsmájában a napokban furcsa verekedés történt. Ardelean Simion odavaló legény ivott a kocsmában, s jókedvében a korcsmárossal, Timisan Mironnal viccelni kezdett. Egy vastagabb tréfára a korcsmáros annyira feldühödött, hogy kiszaladt az udvarra s onnan egy bunkosbottal térve vissza, rátámadt a jókedvű vendégre. A fiatalembert csak az utcáról beözönlő nép tudta megmenteni az agyonveréstől. Így is olyan sérüléseket szenvedett, hogy azonnal kórházba kellett szállítani.

— **Egy fiatalember halálos utazása.** Marosvásárhelyi tudósítónk telefonálja: Moldován Dániel marosoroszfalusi tizenkilenc éves fiatalember tegnap utazás közben Mogyoró állomás közelében kiesett a robogó vonatból amely mindkét lábát levágta. A szászrégeni kórházba szállították, ahol pár órai szenvedés után meghalt.

— **Lopás Vulkánban.** Hunyad megyei szerkesztőségünkől: Csiki Albert Marostorda megyei illetőségű 19 éves fiatalember július 10-ére virradó éjszaka betörést követett el Kratuz Ferenc vulkáni kereskedő üzletében. Az utca felőli ablakot sárral betapasztva betörte s behatolva az üzletbe onnan mintegy 4000 lej értékű árut lopott el. A betörést csak reggel vették észre, a tettest azonban sehhol sem találják.

— **Rablógyilkosság Almásmezőn.** A brassói ügyészséghez érkezett jelentés szerint tegnap este az Almásmező község melletti hegynek egyik magános házában borzalmas rablógyilkosság történt. A közelben lakó László György nevű, Háromszék megyéből származó embert látták fejssével a kezében a környéken kószálni. Nem sokkal azután egy magános házban, Stana Persoiut holtan találták, akit több fejseccsapással öltek meg. Az önként jelentkezett tanúk vallomásaiból kétségtelen, hogy a gyilkosságot László György követte el, aki ötezer lejt viitt el magával és nyomtalanul eltűnt.

* **Herzl ünnepély.** Csütörtökön este fél 9 órai kezdettel az árvaház-utcai hitközség tanácstermében nívós műsorral Herzl ünnepélyt rendeznek a cionista ifjúsági csoportok. A műsor kiemelkedő pontja Dr. Deutsch Ernő főrabbi emlékbeszéde. Az előadásra a belépés díjtalan és azon mindenkit szívesen látnak.

— **A Maros újabb áldozatai.** Hunyadmegei szerkesztőségünkől.) A nyári szezonban a folyók minden évben megkövetelik a maguk áldozatait. Semmiféle óvintézkedés és ijesztő példa sem képes eltéríteni a fürdőzőket a bravuroskodástól s így történhetik meg, hogy szinte minden nap van halott. Most vasárnap Déván egy katona fulladt be a Marosba közel a strandhoz, társai szeme láttára. Amikor segítségére mentek, már elmerült és holttestét sem sikerült megtalálni. Ugyancsak vasárnap Bucur József marosnémeti lakos is belefulladt a Marosba fürdőzés közben. Szántó Árpád kudzsi 16 éves gyári munkás a malom árkában lelte halálát szintén fürdés alkalmával.

— **Székelydalos ünnepély Udvarhelyen.** A harmadik országos dalosverseny előkészületei mellett nem mulaszthatjuk el említés nélkül a székelly anyaváros nagyszabású dalos-ünnepélyét sem, melyet július hó 21-én rendez a székelly föld legrégibb, többszörösen kitüntetett dalegyesülete. E százados székelly kultur együletnek saját fuvós zenekara, harminchét tagu színfónikus zenekara, jóhírű dalkara, állandóan működő műkedvelő gárdája, mely különösen a népszínműveket műveli, továbbá ifjúsági irodalmi köre van. Ilyen hasznos kultúreszközökkel valószínűsíti a Székellyudvarhelyi Székelly Dalegyület munkája a székelly földön. A műsor a következő: 1. Induló, előadja az egyület fuvós zenekara. 2. Jelige, éneklia dalkar. 3. Révfy., Valahonnan ide hallik... éneklia dalkar. 4. Mozart: Figaro házassága, előadja a színfónikus zenekar. 5. Tárca: Utolsó Dal, a harmadik országos verseny versenytárgya, éneklia dalkar. 6. Emlékezés a vén dalosokról, előadás, tartja Lévai Lajos dr. elnök. 7. Ábrányi: Vándor madár... szavalja Kabdebó Annuska urleány. 8. Ábrányi-Veress: Vándor madár... éneklia dalkar. A III. országos verseny szabadon választott versenytárgya. 9. Kehler B.: „Pusztai idil. Hegedű-szóló, zenekari kísérettel, előadja Kiss Elek együleti karnagy. 10. Petőfi: „Falu végén...” éneklia dalkar. Konferál dr. Voszka István, karnagy Kiss Elek. E nagyszabású dalünnepély iránt az egész megyében nagy az érdeklődés.

— **Támadás egy orvos ellen.** Hunyadmegei szerkesztőségünkől: Julius 12-én Barbu Domician és Barbu Adrian kudzsi fiaitalember behatoltak dr. Tincu Aurél orvos rendelőjébe, s az orvost munkaközben megtámadták. A támadás oka eddig még ismeretlen. A fiatalembereket a dévai ügyészség fogházába szállították.

— **Elfogtak egy betörőt.** A brassói rendőrség tegnap elfogta Pop Gheorghe kolozsvári származású fiatalembert, aki nemrég betört Mathias Vasut-utcai lakásába ahonnan több ezer lej értékű ruhaneműt lopott: el. Popot ma az ügyészség szállításra küldték.

MAGYAR ISKOLÁK ÜGYEI

A segessvári Petőfi iskola egy nagyobb és egy kisebb tantermével már idáig is szünek bizonyult összes jelentkező növendékeinek befogadására. Bővítése elodázhatatlanul szükséges. Ennek terhe elsősorban a fenntartó segessvári református egyházközséget terheli ugyan, de hisszük, hogy amint alapításában mellettünk volt, úgy bővítési munkájában is mellettünk lesz, egész magyarságunk támogatása.

Ha most nem kényszerülnénk fél munkát végezni, hanem olyan támogatást nyernénk, hogy ig. tanítónk is lakáshoz jusson az iskola épületben, akkor munkánkat teljesen befejeztnek, iskolánk ügyét véglegesen biztosítottak mondhatnók. Ezért kértük előbb magyar pénzintézeteink segítségét, s kérésünk nem is maradt eredmény nélkül; ezért fordulunk most egész magyarságunkhoz is kérésünkkel.

Kegyes adományokat legcélszerűbb azonban Segessvárra beküldeni a Küküllői Takarékpénztárhoz a „Petőfi-iskola” folyószámlájára juttatva.

Minden kegyes hozzájárulást hálás köszönettel fogad az

Egyházközség és Iskolaszék.

SPORT

Brassóban játszik az országos döntőt

Július 29-én lesz a döntő mérkőzés

A nagy port felvert Jiul-Soimii országos középöntő ügye a labdarugó szakosztály tegnapi gyűlésén végre eldőlt. Pár nappal ezelőtt még úgy állott a helyzet, hogy a központonban dülő viszály felborulással fenyegeti a döntőket s arról volt szó, hogy a hátralévő mérkőzéseket öszre halasztják, azonban ugylátszik, mégis győzött a jobb belátás és megnyugtató határozatokat hoztak.

Első határozat az, hogy a Jiul-Soimii mérkőzést Lupényban, a Jiul-pályán játszik le. Birájául Nagy Lajos kolozsvári bírót jelölték ki. A következő vasárnap tehát eldőlt, hogy a Coltea kívül vivja meg döntő mérkőzését.

Az országos döntő idejét a központ visz-

szavonhatatlanul július 29-ben állapította meg. A labdarugó szövetség a mérkőzés színhelyéül a brassói Brasovia pályát jelölte. Tehát nem Bukarestben, nem Kolozsvárt, hanem Brassóban játszik le a döntőt. Brassó teljes joggal meg is érdemli ezt a kitüntetést. A Coltea tavaly a döntőt Aradon vivta, az idei elődöntőt és középöntőt Bukarestben, a Jiul most vasárnap hazai pályán játsza középöntőjét s így teljesen méltányos határozat volt, hogy Brassót jelölték ki a döntő színhelyéül. Ha a brassói mérkőzés eldöntetlenül végződnék, két nap múlva Lupényban játszanak újra. Ennek a mérkőzésnek birájául Vatiánu Titust jelölték ki.

Mit várhatunk atlétáinktól Amszterdamban?

Tizenkét romániai atléta indul utnak pár nap múlva. Az amszterdami olimpiászra mennek, hogy résztvegyenek a nagy világversenyben. Rengeteg baj, vesződés után végre készen áll a kis csapat, összegyűlt a pénz s atlétáink indulhatnak.

Az a tény, hogy kimennek, örömdetes valami. Annál szomorubb az, hogy legnagyobb részük teljesen készületlenül indul. Itt Romániában ismeretlen fogalom volt az olimpiai keret, itt hiába rendeztek olimpiai válogatóversenyt (Károly kupa, Brassó kerületi és TAC) az atléták olyan kis számban jelentek meg, és olyan gyenge eredményt mutattak, hogy az tiszta blamázs volt a romániai atlétákra nézve. Legjobbaink vagy megállottak a fejlődés útján, vagy visszafejlődtek, utánpótlás pedig alig van. A régi nagy nevek: Péter, Dávid, Pop Zorila, Cristescu, Kabát, Stefán és még mások, mind letörve. Minden idei eredményük minimális. Péter 11.2 mp-et futott, Dávid még a 13 és felet sem érte el, Pop Zorila 36 és félnél kevesebbet dobott diszkosszal, Cristescu az idén még nem állott ki egyetlen versenyre sem, Kabát teljesen formán kívül van, Stefán nem ugrik magasabbra mint 175. A bukaresti atléták valamivel jobban állanak, habár Virgil az ő 5672 pontjával nem megy sokra a 7800 pontosokkal szemben, Rottmann maximum 55 méterre dobja a gerelyt. De mi ez például ahhoz képest, hogy csak Magyarországon 25 olyan gerelyvető van, akik a 60 méteren felül dobhatnak. Albrichról jó hírek jöttek Németországból, de ezeket a híreket bajos ellenőrizni. Schöpp az idén még nem beszélte meg magáról, Russut sem láttuk még abban a bizonyos nagy formában. Csegezi jó allround atléta, de egy számban sem valami kiváló. Legszébb eredményét a rudugrással érte el, de Bíró ebben alaposan tulszárnyalta. Fritz Sándor eredménye még a legszebb minden viszonylatban, 14 és felet biztosan kidobja Amszterdamban is.

Hogy ezek után mit várhatunk atlétáinktól Amszterdamban? Legfeljebb egy pár olyan eredményt, mely jobb a román rekordnál, de ezt is nehezen. Általános formátlanságban szenvednek atlétáink s bajosan hisszük, hogy bármelyik számba is bejussanak az első hat közé, abban az örült konkurenciában, amely az olimpiászra lesz.

Az idén a legszebb eredményt Bíró érte el.

350-es rudugrása európai viszonylatban is számottevő és mégis azt látjuk, hogy a romániai atlétika büszkeségét nem nevezték be az olimpiászra. Ezel szemben beneveztek a 4x100 méteres stafétába, melynek tagjai talán nem is látták még egymást, nemhogy próbaversenyt rendeztek volna, hogy megtanulják a váltást.

Egy szempont indokolja csak a kiküldetést: az atléták tanulni fognak. Hinni akarjuk, hogy nem hiába mentek ki. Eredményt nem érnek el ugysem, de legalább legyen annyi haszna a romániai sportnak, a pár százezer lej feláldozásából, hogy az atléták tanulnak és tanítani fognak s az ezutáni versenyek nem sülyednek le eredmény tekintetében az évtizedekkel ezelőtti rekordok vonalára, hanem igyekeznek az átlagos európai színvonalhoz közeledni.

† **A hadügyminiszter nem engedi ki Amszterdamba a katonatlétákat.** Nemrégén közöltük, azt a hivatalos listát, melyet az FSSR állított össze s mely az olimpiászra benevezett atléták névsorát tartalmazta. A kiküldendő atléták között három olyan is volt, akik jelenleg a hadsereg kötelékébe tartoznak: Cristescu kapitány marathoni futó, Fritz Sándor súlydobó és Csegezi dekatlonista és a staféta tagja. Mintán a listát összeállították, hivatalos sportkörök azonnal érintkezésbe léptek a katonai fórumokkal a három atléta szabadságolása érdekében és kérték a hadügyminiszteriumot, hogy adjon engedélyt arra, hogy az ország területét elhagyhassák. A hadügyminiszter azonban mindezideig nem válaszolt ami azt jelenti, hogy nem ad szabadságot és távozási engedélyt. A hadügyminiszter érthetetlen magatartása nagy elégedetlenséget keltett sportkörökben.

† **Vasárnap Brasovia—Olympia bajnoki mérkőzés lesz.** A tavaszi szezonról elmaradt Brasovia—Olympia bajnoki mérkőzést vasárnap délután játszik le a Brasovia pályán. A rég várt mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg, mert a meccs kimenetelétől függ az összes csapatok helyezési sorrendje.

† **Egy japán uszó megdöntötte Rademacher világrekordját.** Párisból jelentik: A francia fővárosban trenirozó japán gyorsuszoók egyike, Csiruta, tegnap treningben rekordot uszott, 200 m. gyorsuszásban 2 p. 47.4 mp. időt ért el, ami jobb Rademacher világrekordjánál.

Pályázat

A budila-bodolai róm. kath. kántor-tanítói állásra pályázatot hirdetünk.

Javadalom: 1. Természetbeni teljes ellátás (lakás, koszt, fűtés, világítás, takarítás, mosás) a Gróf Mikes-udvarban. 2. Egyházközségtől havi 1000 lej. 3. 1/4 hold szántó. 4. A régi temető (kb. 1/2 hold) tütemése és 5 szekér fára faizási jog.

Kötelesség: kántori teendők végzése és osztatlan elemi iskola vezetése és azzal kapcsolatos társadalmi működés.

Nőtlen férfi kántor-tanítók és kántori képesítéssel bíró nőtanítók pályázhatnak. Románul tudó pályázók előnyben részesülnek.

Pályázati határidő 1928. aug. 10 Pályázati kérelmek a turcheş-türköszi róm. kath. pleb. hivatalhoz küldendők.

Állás szept. 1-én elfoglalandó. Budila-Bodola, 1928. július 15.

7350

Egyháztanács

Minden előfizetőnek joga van

havonként egy tíz-szavas

INGYEN APRÓHIRDETÉSRE

a „BRASSÓI LAPOK”-ban.

Feltételeket lásd az „Apróhirdetések” rovat elején!

KÖZGAZDASÁG

Soha ilyen rossz pillanatban...

Románia kölcsönére nézve a nemzetközi piac helyzete a lehető legkedvezőtlenebb

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzetközi piac helyzete a háború óta még sohasem volt olyan kedvezőtlen, mint most, amikor végre Bratianu Vintila részánta magát arra, hogy a külföld segítségéhez folyamodjék.

A pénzügye az amerikai Egyesült Államokból indult ki és ez mutatja a helyzet végzetes komolyságát. A háború óta Amerika volt Európának pénzügyi gyámja. Ha az amerikai pénzhatalom úgy látta jónak, hogy a nemzetközi szövetséges hatalmaknak ajándékozza oda, akkor a háború után minden erejét megfeszítette abban az irányban, hogy Európa gazdasági ujjáépítésében minden egyes európai államot, győzött és legyőzött egyformán segítsen. A háború óta Európa legnagyobb barátja és legnagyobb reménysége Amerika volt, s most ez a barátja merül ki. Ez természetesen nagyon szomorú azokra nézve, akik eddig még csak a reménységig jutottak el vele szemben. Ezek között első helyen áll Románia.

Az Egyesült Államok jegybankjának kormányzósága az elmúlt napokban egy fél százalékkal emelte a kamatlábat. Ez az emelés ebben az évben már a 3-ik. Amerika a háború alatt órási tőkéket halmozott fel, s ezeket a tőkéket jól forgatta a háború óta is. Ugy látott, hogy az amerikai tőke terjeszkedési képessége határtalan. A gazdasági évek mind jobb és jobb eredményekkel záródtak le és az európai munkások kizárása az eredmények teljes hasznát biztosította Amerika népe számára. A múlt év végén azonban talán éppen ezeknek a kedvező jelenségeknek a hatása alatt az a helyzet következett be, hogy az eszeveszett méretű tőzsdei játék Amerika készpénztőkéjének rendkívül nagy hányadát kötötte le. A tőzsdei játék volt a megindítója a pénzügynek és hogy ennek gátat vessenek, s a nemzeti tőkéket produktív foglalkoztatásba biztosítsák, a jegybankok kormányzósága a leszámítolási kamatláb emelését határozta el. Az emelés egy kis időre éreztette hatását, de utána annál nagyobb erővel tört ki újra a tőzsdei játék, s most már az idén harmadizban kénytelen a jegybank a kamatlábemelés eszközéhez nyulni.

A kamatlábemelés célja mindig az, hogy az adós fizessen s ezzel a lekötött tőkéket újra a gazdasági élet körforgásába jussanak. A tőzsdén a tőkéket azért veszik igénybe, hogy a megvásárolt papirosokat zálogban tarthassák: ez természetesen növeli a forgalom lehetőségét. Míg azonban bizonyos kamatszínvonalon érdemes ezt a zálogüzletet folytatni, fél százalékkal, egy százalékkal, vagy különösen másfélszázalékkal magasabb színvonalon már az ilyen üzletnek a hasznos volta nagyon is kétséges. Ezért a tőzsdei ügyleteket a kamatláb emelése esetén igyekeznek lebonyolítani, mindenki elad, ez az árak hanyatlását idézi elő, és a tőzsdei üzlet ellanyhulásával jár. A jegybanknak éppen ez volt a célja.

Együttal azonban az egész üzleti életben emelkednek a kamatok és a tőke ilyenkor szívesebben helyezkedik el üzemekben, mint papirosban. A belföldi üzletmenet élénkül, a külföldről a kinnlevő tőkét visszavonják, mert otthon is jobban, vagy éppen olyan jól el lehet azokat helyezni és így az amerikai kamatlábemelés hatását megérzi az egész világpiac. Most is ez történt. A harmadik kamatlábemelés óta már tekintélyes összegeket mondtak fel Londonban az amerikai bankok, amelyek ott ér-

tékpapir-zálogüzletekben voltak érdekelve. A londoni piacnak máris hiányzik ez az amerikai tőke és bizonyos hogy nemsokára London is kénytelen lesz felemelni a kamatlábat.

Erre annál inkább szüksége van, mert a háború óta első ízben történik meg az, hogy Amerikában a kamatláb magasabb, mint Londonban. A különbség egy fél százalék és a világpiacokon ez a különbség már rendkívül sokat számít. Angliának a helyzetét az is gyengíti ebben a küzdelemben, hogy az angol font utóbb bizonyos árfolyamvesztést szenvedett el a dollárral szemben, tehát az angol jegybanknak szüksége lesz arra, hogy az angol font védelme céljából maga is a kamatlábemeléshez nyuljon. — Németországban is igen érzékenyen figyelik az amerikai pénzügyi helyzetet. Németország áruhitelét folytán rendkívül nagy összegekkel tartozik Amerikának, tehát az ottani kamatok emelkedése közvetlenül növeli Németország terheit, de ezenkívül a most éledő német pénzpiac még nem is rendelkezik azzal az önállósággal, amely ahhoz kellene, hogy a világpiacnak ilyen fontos változásaival szemben védekezhessen. A német ipar és kereskedelem máris nagy pénzügyi hátránnyal küzd és bár eddig az egész termelő érdekeltség azért harcolt, hogy a jegybank szállítsa le a kamatlábat, most a birodalmi jegybank is kikerülhetetlenül a kamatlábemelés kényszerébe került. — Hogy a többi piacokon is mennyire érzik az amerikai tőke-inséget, azt semmisem igazolhatja jobban annál, minthogy az osztrák jegybank máris követte New-yorkot és felemelte a leszámítolási kamatlábat, amely Ausztriában ma 6,5 százalék.

Ilyen körülmények között könyörög Bratianu Vintila a nemzetközi segítségért. Ilyen körülményeket kellett neki bevárnia, míg végül részánta magát arra az egyetlen megoldásra, amely Románia számára elgondolható: a külfölddel való kapcsolatok főlvetelére. Soha még a háború óta nem volt a nemzetközi pénzpiac olyan nyomott, mint most: tehát Bratianu Vintila most akar kölcsönt kötni. A feltételekért aztán majd feleljen az ország, amely türt, hogy ilyen gazdasági kormányzás kergesse bele a végső kétségbeesésbe és a tökéletes gazdasági megsemmisülésbe.

Uj vérehajtási utasítást készítettek az uzoratorvényhez. A romániai kereskedelemnek régi panaszja, hogy az uzoratorvény még mindig fennáll és a kereskedőknek a végrehajtással megbízott közegek mérhetetlen zaklatásokat okoznak. A kereskedelem legkülönbözőbb képviselői állandóan sürgették ennek a törvénynek az eltörlését, amire ígéretet is kaptak. Eből az ígéretből azonban végül is csak annyi valósul meg, hogy hír szerint új végrehajtási utasítást készítettek a törvényhez és ebben az eddigénél jobban megszabják a végrehajtó közegek hatáskörét. Az új rendeletet nemsokára kihirdetik a hivatalos lapban.

Üzlethelyiség
Kapu-utcában azonnalra, vagy novemberre bérlet végett kerestetik. Ajánlatok „COLONIALE” jelű alatt a lap kiadóhivatalához küldendők.
7355

Midőn fürdőre indul

Indulás előtt lássa el magát a legfinomabb és legolcsóbb fűszer-cikkekkel, mint:

Cukor 5 kg. dobozban	Lei 174
Cukor por, kristály	„ 33
Sasso faolaj 1/1	„ 120
Garnier faolaj 1/1	„ 105
Garnier faolaj 5/1	„ 510
Rio kávé 1. oszt.	„ 82

Különbféle csont nélküli szardeliák, finom rizsek, valódi olasz makaroni, kávék, csokoládék, ásványvizek, italok és az összes fűszercikkek, elsőrendű minőségben és a legolcsóbban kaphatók:

FRATII STAVROPOL

fűszerkereskedésben
BUKAREST, Str. ȘEPCARI 14. — Telefon 23/50.
Az Üzlethelyiségben is beszélnek.

Művészasszony

Írta: Sz. Solymos Bea (56)

Talán közeledő betegsége vetítette előre a fenyegető árnyait, hogy Dalma idegrendszerére a legrosszabb állapotba került.

Nemsokára heves főfájás, magas láz gyötörte a fiatal asszonyt és az agyhártyagyulladás kétségbeejtő tünetei mutatkoztak rajta. Életének izgalmas fordulatai, a művészet nehezen megoldható problémái... lelki tépelődések örökös hajsza, túl szenszitiv lelke és a vesztesége, mely férje halálával érte — megpróbálták idegrendszerét s lassan-lassan levették lábáról.

Hosszu-hosszu hónapok multak el, s a rémes bajt legyőzte az erős szervezet, ám a kedély tönkre volt téve.

Majd egy óra szanatóriumban elvezette el édes anyja. A szanatóriumban Révész kísértette el az asszonyt, ki egykedvűen ült mellette, a felöntudatlanság révedező tekintetével. Révész Tibor minden bétén meglátogatta Dalmát, ki egy év alatt annyira javult, hogy hazahozták.

XXXI. FEJEZET.

Dalma, mintha hipnotizálva lett volna, folytonosan Révész Tiborra gondolt. Ugy érezte, hogy ez a mindig nyugodt fölényes lelki erejű ember erőt tud önteni az ő lelkébe. De küzdött lelkében a régi viselkedése fellett való megbánás egy új érzéssel Révész Tiborral szemben, melynek nem tudott nevet adni. De gyakran gondolt Bellára is, kinek Révészhez való szerelme kettőjük közé válaszfalat épített. És ilyenkor nővére átszellemült arca sugárosodott fel emlékében.

— Nem, Bella nem lehet megbántva, ha ő most Révész Tibor erős karján újra járni tanul.

És álmodott. Látta Bellát szőke szelidségében, ahogy int Révész Tibornak és hozzá küldi őt. És hallatta a hangját is.

— Segíts Dalmának! A mi utaink sohasem érnek össze, de Dalmának a te segítségedre szüksége van.

És jött az orvos, ki érezte, hogy Bándy Dalma segítségére kell lenni.

Apai hangon szólva, meleg bizalmassággal fogta meg az asszony kezét.

— Dalma, régi barátságunknál fogva kérem, jöjjön el velem Veress professzor kolégámhoz, ki régi öreg ember, de nála külön pszichiáter nicsen a világon.

És Dalma szép engedelmesen ment az öreg pszichiáterhez.

Veress kedves egyszerűséggel fogadta. Tudományával nem nagyképszerűsködött. Dalma észre sem vette, hogy orvossal beszél.

— Asszonyom, ön nem beteg. Szólt a tanár. Ahogy sorsát elmondotta, jelenlegi állapota reakciója életmódjának és az eseményeknek, melyek bizony kegyetlenül torlódtak össze.

— Most pedig szépen felöltözik s eljön velem, ahova vezetem. Később orvosilag lesz ez asszonyka, de meg fog tőle gyógyulni.

És az öreg professzor autóján megindult a betegével.

Megálltak egy kórházépület előtt. A tanár végig vezette a kórszobákban, hol a súlyos betegek feküdtek. Sápadt és zöld arcú asszonyok bepólyázott fejével, gipszbe öntött végtagokkal heverték a kórágyon.

A tanár bevezette a műtőbe, ahol a műtőasztalon feküdtek a félmeztelen operálandó betegek.

Innen a gyógyíthatatlan betegek szobájába mentek, kik nyomorékon, félholtan is, úgy, de úgy kapaszkodtak az élet után.

És vitte az elmebetegek közé, kiknek egy része oda jött hozzájuk és állati hangokat hallatott. Kacagtak és sirtak, fenyegetődztek és unálkodtak.

Dalma isszonya nőiön nőtt

Végül fellelegzett, hogy újra autóra szálltak. De annál erősebb próbát kellett kiállania. Ugyanis a nyomorék gyermekek otthona előtt állottak meg.

Dalma lelkére ez iszonyatosabban hatott az előbbinél.

(Folytatjuk.)

A TÖKÉLETES PATKÁNY ÉS EGÉR

IRTO SZER

Egy óveg ki-pusztítja házából az összes patkányokat és egereket!!!

KAPHATÓ gyógyszerárakban és drogueriarakban!!
ÁRA 115 LEI

Ratopax

Chemom Institut Chimie, Satu-Mare

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lel. - Vastagabb betűvel 12 lel. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lel. Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk. Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre betizette.

Vétel — eladás

Eladó új családi ház Lei 220.000. Szítás u. 92 a. 7299

A belvárosban egy üzlet berendezéssel átadó. Cim 7331. szám alatt a kiadóban.

Három szoba konyha műhellyel bérbeadó vagy eladó Hátulsó-u. 1 szám alatt érdeklődni Raktárház-utca. Bodor Árpád-nál Ujtelep. E 1665

Eladó **Chewrolet** autó 5 üléses, kevésbé használt Vasut u. 17. E 1673

Egy sparthard főzéshez eladó Árvaház-utca 19. emeleten E 1681

Új női kerekpár olcsón eladó. Cim E1683 sz. alatt a kiadóban.

Szép Mekka perzsaszőnyegek és párnák kaphatók Pedure kézimunka üzletben. 7354

Nyersolajmotort 30—40 HP-ig keveset használt és teljesen jó állapotban lévő megvételre keresünk Nagy & Zsarnoczky műmálom, Borosneul-Mare. 7349

6 lóerős benzínmotor 720-as cséplő teljes felszereléssel, jó karban 60.000 lejért eladó. Jankus Ferenc Marosludas. 7342

Szovátán kereskedőre rábíznám százalékkal művészi kézmunkák eladását. — Cim: „Ajándéktártyák” E 1676 sz. alatt a kiadóban.

Fajtiszta **vízisla** kőlykek eladók. Hajdu Iános, Temető-u. 14. E 1677

Tíz legkörös kazán és herefejtő jókarban eladó Dénesnél, Bodokon. E 1679

Cséplőgép Clayton-Schuttleworth gyártmányu 6 HP. lokomobil, Marshall Sons & Co. gyártmányu cséplőszekrényrel előnyös feltételek mellett olcsón eladó. Közlebbi felvilágosítással szolgál Szegő Árpád, Braşov, Hosszu-utca 9. E 1682

Electromophon

az újdonság.

A világ legökéletesebb, villamos hajtásu, automatikus kikapcsoló készülékkel felszerelt zenélő készüléke. — Bármely áram

Vezérképviselőt nagybanl árusításra:

„**OROLOGIUL**”

Bucureşti, Strada Carol 60.

2913-a

Nyomatott a Brassói Lapok nyomdavállalatának körforgókéjén. Braşov—Brassó.

KÉPVISELETET

átadnék fűszerszakmában, erdély minden városában szakképzett, agilis, szorgalmas, megbízható és fejtetlen komoly egyéneknek, kik árak eladása céljából székhelyükön magánosokat látogatnának. — Csakis nagy ismeretiséggel, köztisztelőnek örvendő és jó referenciákkal bíró egyének ajánlatát kérem „**Jövedelem szorgalom után**” ígelgére a Brassói Lapok kiadóhivatalába

Perfekt masamód jobb szalonba állást keres augusztus 1 re. Cim Rác Miklósné Xenapol 18 Satu Mare. E 1556

Perfekt varródnő ajánlokzik jutányosan házhoz Vidékre is elmegy. Kovácsné, Kereszt-utca 1-b. 7344

Allást nyerhet

Szobalány — szakácsnő keresetük uriházhoz azonnali belépésre. Cim a kiadóban.

Főmolnárt jó szakembert és két molnárségdet augusztus havi belépésre keresünk Nagy & Zsarnoczky, Borosneul-Mare. 7349

Házvezetőnő, aki jól főz és jobb házaknál már voltalkalmazásban, keresetük Craiova uradalomba. — Németül beszélők előnyben részesülnek. Jelentkezni lehet H. Pillinél, Hosszu u'ca 31. II emelet. 7357

Nőtlen, katonai szolgálaton túl levő, 30 éven aluli, 3 hazai nyelvet beszélő

iroda-szolgát

keresünk azonnali belépésre. Személyes bemutatkozás a Boffalusi Cukorgyárnál. 7353

Nőifodrászt és manikűröst keres Pulyer fodrász, Korona szálloda. E 1664

Keresünk szakképzett, mindhárom nyelvet beszélő konfekciós segédet azonnali belépésre. Magazin Universal Braşov, Virágsor 12. E 1674

Ügyes **kiutóleányt** keres Hans Cloos, Weissmihály u. 18. 7345

Önállóan dolgozó **villanyszerelőt** és **inast** keres Jón Schütz & Co Fekete utca 28. 7351

Magyarul beszélő **sofírt** jó bizonyítványokkal keres szállító, Strada Gării 66. 7356

»TECHIRGHIOI« VILA »NEPTUN«

a tengerparton, az Eforia fürdő mellett, iszapfürdő, szép strand, elsőrendű berendezések és ellátás, hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők minden emeleten, étterem, cukrászda és társalgótermek Filtrált ivóvíz, jéggyár, hűtőberendezések és villanytelep. Két csukottautó a penzió-vendégek részére rendelkezésre áll. Megnyílik június 1-én. Szobák megrendelhetők:

Bucureşti 1, 84. Paris 4.

CZITROM

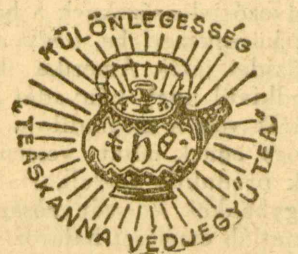
ALADÁR

ÉS TSA TEA IMPORT

Brassó, Kapu-u. 25

Van szerencsénk a
fűszer- és csemege

kereskedő urak figyelmét felhívni azon körülményre, hogy a világhírű

TEÁSKANNA

védjegyű csomagolt árun kívül állandóan raktáron tartjuk a következő minőségű, szabados teákat:

Darjeling, Assam, Sumatra, Ceylon, Moning, Panyong

és többféle minőségű

Pecoe virágot

Ezen fajta teákat mindenkor a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árban szállítjuk.

Mielőtt őszi szükségletét fedezné, — kérjen tőlünk is árajánlatot!

Cenzurat: Prefectura Judetului Braşov